

ИЗДАНІЯ
ФАКУЛЬТЕТА ВОСТОЧНЫХЪ ЯЗЫКОВЪ
ИМПЕРАТОРСКАГО С.-ПЕТЕРБУРГСКАГО УНИВЕРСИТЕТА.

№ 27.

Мухаммедъ Салихъ.

Шейбани-намэ.

Джагатайскій текстъ.

ПОСМЕРТНОЕ ИЗДАНИЕ

проф. П. М. Мелиоранскаго.

Подъ наблюденіемъ и съ предисловіемъ
прив.-доц. А. Н. Самойловича.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.

Электро-печатня И. М. БОРАГАНСКАГО
Пет. стор., Большой пр., д. № 45.
1908.

Напечатано по опредѣленію Факультета Восточныхъ Языковъ ИМПЕ-
РАТОРСКАГО С.-Петербургскаго Университета отъ 28 марта 1908 года.

Дѣканъ В. Жуковскій.

Секретарь В. Бартольдъ.

سوکوسی سرو کا پستان ظفر	ناوکی سمع شبتان ظفر
سوکوسی چپمنی ویران یلار	ناو پکے جان راجولان الیار
خنجر کی کوکراک اراکیر کو جیدور	قابا کوکراک انرا اسپر کو جیدور
جیبہ لاراتنی پیہ قیطاسی	برع سیت پلنک انفاسی
یو کورور دایو سونی از در دیک	اول انیک او پتید اشیر نزدیک
کرمی نیک صنفستی	
اسرو کو بتور کرم وجودی انیسک	جو دایر و رعایت مقصود انیک
کرم وجود محل سیر له قیلور	کرم وجود مخلیسنی سلپور
بی نوالار غرہ پزور سیم و درم	مستحق لار غرہ قیلور جو درم
انتر لار منی نیک و صنفی	
دینی دایسج سنتر قالمایدور	کیم انکا خان کوزنی پالمایدور

Намъ было поручено докончить печатаніе предпринятаго покойнымъ профессоромъ П. М. Меліоранскимъ переизданія сочиненія Мухаммеда Салиха: „Шейбани-нама“, которое было издано впервые въ 1885 году проф. Г. Вамбери (Die Scheibaniade. Ein özbekisches Heldengedicht in 76 Gesängen von Prinz Mohammed Salih aus Charezm. Text, Übersetzung und Noten von Hermann Vambéry. Wien. 1885).

Въ основаніе своего переизданія „Шейбани-нама“ проф. П. М. Меліоранскій положилъ ту-же единственную рукопись Вѣнской Императорской и Королевской бібліотеки, которой пользовался и проф. Г. Вамбери (каталогъ Г. Флюгеля, т. II, стр. 323, № 1156). Отправившись въ Вѣну лѣтомъ 1904 г., проф. П. М. Меліоранскій сличилъ большую часть изданія проф. Вамбери (ровно LX главъ, или 343 страницы съ лишнимъ)—по экземпляру, принадлежащему акад. В. В. Радлову, — съ рукописью и всѣ поправки (ихъ оказалось весьма много!) отмѣтилъ чернилами на поляхъ названнаго экземпляра.

Та часть рукописи, которую проф. П. М. Меліоранскій не успѣлъ просмотрѣть въ Вѣнѣ (ff. 170a—218a), была для него сфотографирована съ разрѣшенія подлежащаго начальства фирмой: K. u. k. Photo-chemigr. Hof-Kunst-Anstalt C. Angerer und Göschl (Wien), и по фотографическимъ снимкамъ проф. П. М. Меліоранскій окончилъ исправленіе изданія проф. Г. Вамбери уже въ Петербургѣ. Имѣя на этотъ разъ въ своемъ постоянномъ распоряженіи фотографически точную копию конца рукописи, переиздатель отмѣчалъ на поляхъ экземпляра акад. В. В. Радлова уже не всѣ поправки, такъ какъ, очевидно, могъ исправлять детали при печатаніи прямо по фотографическимъ снимкамъ.

Исправленное такимъ образомъ изданіе проф. Г. Вамбери поступило въ типографію.

Проф. П. М. Меліоранскій отпечаталъ начисто 10 листовъ своего изданія (по f. 156b, 5 рукописи), успѣлъ еще дважды прокорректировать 8 страницъ листа 11-аго (по f. 165a, 4 рукописи) и составилъ для напечатанныхъ имъ 10-ти листовъ два карточныхъ указателя: 1) указатель именъ собственныхъ и 2) указатель непонятныхъ и затруднительныхъ стиховъ, выражений и словъ.

О поэмѣ „Шейбани-намэ“ и объ ея авторѣ Мухаммедѣ
Салихѣ.

I.

Въ предисловіи къ своему изданію „Шейбани-намэ“ проф. Г. Вамбери указалъ на цѣнность этого сочиненія въ историческомъ (стр. IX—XII), этнографическомъ, географическомъ (XII) и лингвистическомъ (XII—XIII) отношеніяхъ; коснулся его поэтическихъ достоинствъ¹⁾ (XIII—XIV); привелъ нѣкоторыя данныя о личности автора поэмы, Мухаммеда Салиха (XV—XVIII); описалъ вкратцѣ рукописную копию „Шейбани-намэ“, хранящуюся въ Вѣнской Императорской и Королевской библиотекѣ (XVIII—XX) и, наконецъ, сказалъ нѣсколько словъ о своемъ нѣмецкомъ переводѣ узбекской поэмы (XX—XXI).

Къ вопросу о переводѣ „Шейбани-намэ“ проф. Г. Вамбери вернется тотъ, кто захочетъ на одномъ изъ европейскихъ язы-

¹⁾ Проф. Вамбери ссылается на Бабуръ-намэ по изданію Ильминскаго, стр. 93 и 277 (чит. 227). По указателю къ изданію г-жи Бевериджъ „The Babar-nama“ Бабуръ упоминаетъ Салиха на слѣдующихъ листахъ: 38, 76, 76b, 181 и 252b.

Мы довели до конца печатаніе переизданія „Шейбани-наме“, приче́мъ до главы LXI (f. 170a) могли пользоваться только изда́ніемъ проф. Г. Вамбери, исправленнымъ проф. П. М. Меліоранскимъ, да́лѣе же въ нашемъ распоряженіи были и фотографическіе снимки съ Вѣнскаго рукописи. Въ послѣдней части мы точно придерживались подлинника и, если и исправляли несомнѣнныя описки, то отмѣчали это, какъ и проф. П. М. Меліоранскій, въ сноскахъ. Только въ нѣкоторыхъ случаяхъ мы обозначили свои сноски квадратными скобками и буквами А. С.

Указатель собственныхъ именъ мы также продолжили до конца и затѣмъ разбили его на три части: I—указатель именъ географическихъ; II—указатель именъ племенныхъ и названій людей по мѣстностямъ, предкамъ и начальникамъ; III—указатель личныхъ именъ. Печатать второй указатель проф. П. М. Меліоранскаго, т. е. указатель непонятныхъ и затруднительныхъ стиховъ, выражений и словъ, въ томъ его размѣрѣ и видѣ, какъ онъ остался послѣ нашего покойнаго учителя, мы не сочли себя въ правѣ, такъ какъ указатель этотъ обработанъ неполнѣ, продолженіе же и дальнѣйшая обработка его потребовали-бы отъ насъ слишкомъ большого времени особенно вслѣдствіе нашей недостаточной начитанности въ турецкихъ текстахъ. Чтобы не затягивать еще изданія, начавшагося въ 1904 г., мы рѣшили не печатать вовсе второго указателя; что уже составлено, то будетъ храниться въ библиотекѣ Императорскаго Петербургскаго университета вмѣстѣ съ остальными бумагами проф. П. М. Меліоранскаго¹⁾.

При выполненіи настоящей работы мы пользовались любезнымъ содѣйствіемъ профессоровъ В. Д. Смирнова и В. В. Бартольда, за что и приносимъ имъ нашу благодарность.

¹⁾ См. нашу статью „Памяти П. М. Меліоранскаго“, приложение II (Записки Восточн. Отдѣленія И. Р. Археолог. Общ., т. XVIII, 020: отдѣл. I, № 15). Слѣдимъ исправить досадный промахъ, допущенный нами на стр. 06 названнаго некролога: по устному сообщенію проф. В. В. Бартольда П. М. Меліоранскій далъ для „Мусульманской Энциклопедіи“ замѣтку объ Ахмедѣ Ясеви, а не объ Абу-ль-Гази. Стр. 023, 1-ая строка снизу вмѣсто Пульхигуръ слѣдуетъ читать Тульхигуръ.

ковъ познакомить незнающихъ средне-азиатскаго письменнаго турецкаго языка съ полнымъ и точнымъ содержаніемъ поэмы Мухаммеда Салиха, прямо-ли по Вѣнской рукописи, или по ея научному изданію проф. П. М. Меліоранскаго¹⁾.

Такъ какъ среди читателей настоящаго изданія могутъ оказаться лица, для которыхъ недоступны ни изданіе проф. Г. Вамбери, ни каталогъ Флюгеля, то мы считаемъ нелишнимъ повторить здѣсь тѣ свѣдѣнія о Вѣнской рукописи „Шейбани-намэ“, кои заключаются въ двухъ названныхъ трудахъ.

Рукопись содержитъ въ себѣ 218 листовъ in 8°; размѣръ листа 9×6 дюймовъ; на каждой страницѣ размѣщено по 11 строкъ текста въ два столбца; почеркъ—та'ликъ, крупный, красивый и отчетливый. Бумага—бѣловато-желтая и блѣдно-розовая. Заглавія надписаны золотымъ и голубымъ; текстъ обрамленъ золотыми, черными и голубыми линиями, а столбцы раздѣлены между собой—золотыми. На листахъ: 23b, 38b, 44a, 47b, 111a, 150a, 162b, 166b и 188b имѣются девять старательно исполненныхъ миниатюръ съ изображеніемъ битвъ и пировъ; на листахъ 19b и 55b оставлены пробѣлы, по какимъ-то причинамъ не заполненные миниатюрами, для которыхъ эти пробѣлы, очевидно, предназначались. Миниатюра съ листа 188b издана проф. Г. Вамбери хромолитографическимъ способомъ, а три миниатюры съ листовъ 47b, 111a, 150a прилагаются къ настоящему изданію въ фотоцинкографическомъ воспроизведеніи. Проф. Г. Вамбери справедливо замѣчаетъ (XIX), что эти миниатюры представляютъ значительный интересъ въ этнографическомъ отношеніи, но насколько уже одна наличность „изображеній“, осуждаемыхъ суннитскимъ ученіемъ, говорить за происхождение рукописи изъ Герата, отнюдь-же не изъ Средней Азии (тамже), судить не беремъ²⁾.

¹⁾ При этомъ придется, конечно, считаться и съ разнообразными примѣчаніями, которыми снабдилъ свой переводъ проф. Г. Вамбери, въ числѣ 216. Ссылаясь на нихъ особенно въ указателяхъ, мы для краткости отмѣчаемъ: Вамб., прим. такое-то.

²⁾ Позволимъ однако напомнить, что правовѣрный Исламъ никогда глубоко не укоренялся въ среднеазиатскихъ народныхъ массахъ, сильно предрасположенныхъ къ деришизму. Кромѣ того и популярныя литературныя произведенія, и народныя легенды и, наконецъ, нѣкоторые археологическіе памятники обоихъ Туркестановъ свидѣтельствуютъ о существованіи у населенія этихъ странъ старинныхъ шитскихъ симпатій, умудряющихся уживаться съ официальнымъ суннитствомъ (Бартольдъ, Гренаръ, М. Гартманъ).

Содержаніе 9 миниатюръ описано проф. П. М. Меліоранскимъ въ одной изъ двухъ его тетрадей, привезенныхъ въ 1904 г. изъ Вѣны, причемъ особенно интересными миниатюрами признаны тѣ, которыя нами здѣсь изданы. Въ той-же тетради имѣется пометка: „Рукопись «Шейбани-намэ» производитъ впечатлѣніе несовсѣмъ оконченной“; слѣдуютъ мотивы: 1) на f 1 въ заставкѣ не выведено заглавіе, 2) пробѣлы вмѣсто миниатюръ на листахъ 19b и 55b.¹⁾

Изъ-за такихъ особенностей орфографіи Вѣнской рукописи, какъ начертаніе ب вмѣсто پ и ج вмѣсто چ мы не рѣшились-бы вслѣдъ за проф. Г. Вамбери (XX) упрекать переписчика въ незнаніи турецкаго языка; эти особенности сохранены въ изданіи проф. П. М. Меліоранскаго, но Вѣнская рукопись имѣетъ и еще одну орфографическую особенность, которой проф. Г. Вамбери не отмѣтилъ и о которой проф. П. М. Меліоранскій, вѣроятно, сказалъ-бы въ предисловіи²⁾, это—начертаніе двойныхъ نہ и بیہ съ опущеніемъ двухъ изъ четырехъ точекъ, напримѣръ ابینتی вмѣсто ابینتی и بینیب вмѣсто بینیب ; опущенныя точки въ изданіи проф. П. М. Меліоранскаго возстановлены. Есть еще нѣсколько случаевъ, когда въ рукописи не дописана буква ک , такъ что иногда ک не отличается отъ ل . Рукопись сохранилась хорошо, и, принимая во вниманіе, что она до сихъ поръ остается unicum'омъ, можно пожалѣть, что второе ея изданіе исполнено не фотографическимъ способомъ по примѣру хотя-бы прелестнаго изданія г-жи А. Бевериджъ „Бабуръ-намэ“³⁾.

Вѣнскій списокъ оконченъ „рукой грѣшнаго раба Касыма въ концѣ Джемеди-уль-еввелъ 916 года“ (конецъ августа 1510 г.; f. 218a).

¹⁾ См. нашу статью „Памяти П. М. Меліоранскаго“, прилож. II, отд. II, № 14—15 на стр. 022. Независимо отъ проф. П. М. Меліоранскаго тѣ-же три изданныя нами миниатюры признавъ наиболее интересными и К. А. Иностранцевъ, какъ видно изъ его письма, находящагося въ бумагахъ П. М. Меліоранскаго.

²⁾ Какъ это онъ сдѣлалъ въ предисловіи къ своему изданію „Сказаніе объ Едигей и Токтамышѣ“ (СПб., 1905 г., стр. 4—5).

³⁾ E. I. W. Gibb Memorial, Volume I. The Babar-nama (fac-simile), edited by Annette S. Beveridge. London, 1905. Свою похвалу мы относимъ только къ турецкому тексту послѣдняго изданія, какъ отчасти видно изъ нашей сноски къ стр. 1 указателя I.

II

Строки, посвященные проф. Г. Вамбери личности автора Шейбани-намэ, основаны на кратких автобиографических данных, которые сообщил о себѣ Мухаммедъ Салихъ преимущественно въ главахъ XV и XVII. Какъ о началѣ, такъ и о концѣ жизни поэта проф. Г. Вамбери принужденъ былъ ограничиться одними догадками (стр. XV—XVIII). Въ настоящее время имѣется возможность безъ особаго труда сказать о Мухаммедѣ Салихѣ нѣсколько больше главнымъ образомъ благодаря цѣннымъ указаніямъ „Каталога турецкихъ рукописей Британскаго Музея“ Rieu¹⁾.

Какъ и слѣдовало ожидать, о нашемъ поэтѣ упоминаетъ прежде всего его знаменитый и почему-то забытый на этотъ разъ проф-мъ Г. Вамбери современникъ, Миръ-Али-Ширъ-Неваи въ своемъ сочиненіи *مجالس النقايس* ²⁾. Въ главѣ V названнаго сочиненія, озаглавленной:

يشنعي مجلس خراسانينك و بعض برينيك ميرزاده لاري و ساير ازاده لاري ذكر بيدا
 كيم طبع سلامت و ذهن استقامت الارغ باعث نظر بولور اما مداومت قيلماس لار

„Пятый меджлисъ. О сыновьяхъ эмировъ и о другихъ благородныхъ Хоросана и нѣкоторыхъ странъ, для коихъ здравость природы и правильный ходъ мыслей являются побужденіемъ для сочувственнаго отношенія къ (поэзіи), но кои усердія (къ ней) не обнаруживаютъ“ ³⁾.—

¹⁾ Catalogue of the turkish manuscripts in the British Museum by Charles Rieu. 1888, стр. 273.

²⁾ Проф. Г. Вамбери утверждаетъ (стр. XVIII), что кромѣ приведенныхъ имъ замѣтокъ о Салихѣ Бабурѣ „ist von Muhammed Salih bei den gleichzeitigen Schriftstellern auch nicht die geringste Spur vorhanden“.

³⁾ Рукопись СПб. университета № 618, f 66b; рукоп. Аз. Музея № а 281, f 101a. Въ основаніе нашего изданія мы положили первую рукопись. Въ известномъ изслѣдованіи о Неваи Белена переведены заглавія всѣхъ меджлисовъ, предисловіе и меджлисъ VII, причемъ для двухъ послѣднихъ отдѣловъ данъ и текстъ (Journal Asiatique, V série, t. XVII, 1861 г., pp. 173—256 и 281—357; Notice biographique et littéraire sur Mir-Ali-Chir-Névâii, suivie de divers morceaux extraits des oeuvres du même auteur. Par M. Bellin). Переводъ заглавія V меджлиса скопчанъ. Это же заглавіе переведено на англійскій Броуномъ въ его Dawlatshâh's memoirs of the poets (London, 1901), стр. 13, но отнесено къ главѣ VI и нѣсколько расширено; и то, и другое объясняется, конечно, особенностью списка, какимъ пользовался Броунъ и извлеченіе изъ котораго напечатаны на стр. 3—4 персидскаго предисловія Броуна.

Читаемъ: 1).

محمد صالح اسمى مناسبى بيله صالح تخلص قيلور نور سيد بيك نينك اوغلى دور
كريم كوب وقتلار جهار جوى نواحى سيدين اداق ديكونجه امارت قيلدى و
سلطان صاحب قران ابو سعيد ميرزا ابشيكى دا الغ بيك و جوكى ميرزا ابشيكى دا
صاحب اختيار و جملة الملك هم بار ابدى اما بغايت بد فعل و بد خلق كيشى
ابردى اوزى ملايم بىكيت دور اطوارى و فعلى اتاسى نينك اطوار بغه نسبتى
بو قنور آنكدا هم غريب سهولار نوشتى كيم سلطان صاحب قران قولموشغيدين
غييت اختيار قيلدى بعضى ديرلار كيم بيشخودايغ عالمى دا بيمان مصاحبلار بيمان
بو اغه نوتوب تورلار طبعى دا خيلى دقت و جاشنى بار و خطقه بخشى دور

بو مطلع ايندك دور

نسيم آشفته كبر بوشيد كااكل ماه تابانش

جه غم از تيره كيه شب جو باشد صبح بابانش

„Мухаммедъ Салихъ въ соответствии со своимъ именемъ называетъ себя въ стихахъ Салихомъ. Онъ сынъ того Нуръ-Са'идъ-бега, который долгое время управлялъ (страной) отъ Чарджуя до Адака, былъ полновластнымъ лицомъ при дворахъ султана обладателя счастливой судьбы Абу-Са'ида-Мирзы 1). Улугъ-бека и Джуки Мирзы, располагалъ неограниченнымъ авторитетомъ, но являлся человѣкомъ крайне порочнымъ по поступкамъ и характеру. Самъ (Мухаммедъ Салихъ)—нѣжный молодой человѣкъ; его склонности и дѣйствія не соответствуютъ склонностямъ его отца. Но и съ нимъ приключилась странная оплошность, что онъ рѣшилъ удалиться со службы обладателя счастливой судьбы. Нѣкоторые говорятъ, что его увлекли

1) Рукопись СПб. университета № 618, ф. 68а; Рукопись Азлат. Муз. № а 281 ф. 103а.

2) Рук. Аз. М. ولى ولى

3) Рук. Аз. М. вставл. كريم

4) А не Мирзы Хусейна Байкара, какъ предполагалъ проф. Г. Вамбери (стр. 450, примѣч. 18). См. также нашу выписку изъ مطالع السعدين

на дурной путь дурные друзья въ міръ безумныхъ увлеченій. Въ его натурѣ много тонкости и вкуса, и въ каллиграфіи онъ хорошъ; это двустипшіе „матла“—его:

Если прядь волосъ закрыла блестящую луну (т. е. лицо)
красавицы.—

Что за горе, что ночь темна, когда въ концѣ ея—утро!

Не имѣя возможности въ Петербургѣ использовать данныя о Салихѣ изъ *تجلیه سامی* (XVI вѣка)¹⁾, переходимъ къ Лутфъ-Али-бегу (XVIII вѣкъ), который въ своемъ *آشکره* даетъ о Мухаммедѣ Салихѣ слѣдующія свѣдѣнія²⁾:

„Эмиръ-Мухаммедъ-Салихъ; родомъ онъ изъ джагагайцевъ, сынъ (خلف) Нуръ-Саида (سعد sic!) и изъ потомковъ (احفاد) Эмира Шахъ-Мелика, который принадлежалъ къ эмирамъ Эмиръ-Тимура; отъ Меуляна Джами онъ приобрѣлъ совершенныя знанія. Умеръ онъ въ 941 году въ городѣ Бухаръ“.

То-же, только въ другихъ выраженіяхъ повторяетъ о нашемъ поэтѣ и Риза-Кули-ханъ (XIX вѣкъ) въ своемъ *جمعه الفصحاء*³⁾.

Отецъ Салиха Нуръ-Саидъ былъ также поэтомъ, и Неваи упоминаетъ его во II меджлисъ, посвященномъ поэтамъ, которыхъ знавалъ Миръ-Али-Ширъ, но которые умерли до 896 = 1490—1 года, когда Неваи написалъ *مجالس النفايس*.

¹⁾ Мѣсто въ *تجلیه سامی*, на которое ссылается Rieu (тур. катал. стр. 275), находится, очевидно, въ главѣ о турецкихъ поэтахъ, такъ какъ эта глава въ рукописи Британскаго Музея (персидск. катал. Rieu, т. I, стр. 367—368, Add. 7670) начинается съ f. 148a, а Rieu указываетъ f. 151. Какъ разъ названной главы недостаетъ въ единственной Петербургской рукописи Азіатскаго Музея № 174 abc, которая обрывается на срединѣ главы VI, а о турецкихъ поэтахъ трактуетъ глава VII, какъ видно изъ предисловія (f. 264b):

سجینه هفتم در ذکر ترکان و شعرای مقرر ایشان و سایر عوامه بی مراتبام
Въ рукописи Британскаго Музея турецкимъ поэтамъ отведена глава VI. Наши поиски турецкаго перевода сочиненія Самъ-Мирзы, на который ссылается Белень въ своей замѣткѣ о Неваи (стр. 214, сн. 2), успѣхомъ не увѣнчались.

²⁾ The Atesh kedah, or Fire-temple... edited by N. Bland, London, 1844, стр. 11.

³⁾ T. I, стр. 56. Два персидскихъ газала (на 1 и 2) Салиха намъ случайно встрѣтились въ рукописномъ персидско-турецкомъ сборникѣ стиховъ, находящемся въ библиотекѣ СПб. университета подъ № 143 (ff. 70b и 192a).

نور سعید بیک خوارزملیخ دور طبعی نینک نی مقدار قوت و اطافتین

شعری دین بیلسه بولور بو مطلع اینک دور

مارا درین دیار تویی دانواز و بس

داریم از تو گوشه چشم و نیاز و بس

قبری مرو ولایتی دا دور¹⁾

„Нуръ-Саидъ-бегъ—хорезміецъ; сколько силы и изящества было въ его натурѣ, можно узнать изъ его стиховъ. Это двустипшіе „матла“ принадлежатъ ему:

Для насъ въ этихъ краяхъ ты являешься утѣшительницей,
и довольно!

Мы имѣемъ отъ тебя презрительный взглядъ и кокетство,
и довольно!

Могила его находится въ Мервской области“.

Рѣшительный моментъ въ жизни Салиховой семьи, когда она должна была покинуть Хорезмъ и впасть въ разореніе, описанъ Абду-р-Резакомъ Самарканди въ его *مطلع السعیدین*, въ главѣ о событіяхъ 872 = 1467—8 года²⁾.

¹⁾ Рукоп. СПб. университета № 618 f. 30b; Рукоп. Азіатск. Музея, № 281, f. 44b.

Фраза послѣ стиха имѣется только во второй рукописи.

²⁾ Рукописи СПб. университета: № 157f. 337b; № 943 (безъ пагинаціи). За основаніе изданія нами взята первая рукопись. Рукописи Аз. Музея № 574, отр. 730 и № 574a, f. 500. При сноскахъ: У, Уа, А и Аз.

در انجانب واقع شده تقصص نمایند و هر کس را که از تو قصیری واقع شده باشد جزا و سزا دهند و بعضی را بقتل آورده باقی را بند نهند و از انجمله امیر نور سعید نیز منتهم بود که در روز معرکه مساهله نمود امرا بموجب فرمان اعلی روان شدند و چون بخوارزم رسیدند و شرح احوال پرسیدند همین قدر معلوم شد که لشکر خوارزم با آنکه بسیار بوده اند از صدمه حمله میرزا سلطان حسین بیکار فرار نموده اند¹ بیت²

کوه از نهیب حمله او گشت همچو کاه

رو براه را چه طاقت زور غضنفرست

امیر پیر درویش فرجهین که آنحضرت³ را دران ایام بحال او التفات و اهتمام بود و تومان بزرگ باو عنایت فرمود تا کاهان امیر نور سعید را گرفته همعنان ابرو باد بصوب هرات فرستاد و تمام اموال و جهات او را بغارت و تاراج داد و امیر نور سعید بیستم⁴ ربیع الاول بهرات رسید و در حصار اختیارالدین⁵ باز داشتند و دران ایام سلطان فلک احتشام بزیرا⁶ شیخ الاسلام⁷ فدوة اولیاء الله الکرام⁸ شیخ نور الدین محمد مد ظله فرمود و از ضمیر منیر و خاطر آفتاب تاثیر استمداد نمود⁹ و جناب شیخ کنه امیر نور سعید درخواست کرده¹⁰ حضرت خلافت پناه¹¹ ملتئم مبذول داشت و جرم و جناح او را نابوده¹² انکاشت و او را از حصار بیرون آورده¹³ پادشاهزادگان ابو القاسم نورالدین سلطان محمد میرزا و شاهرخ میرزا در دیوان اعلی مهم او را پرسیده بعرض حضرت خلافت رسانیدند و او را بیارکاه عالم پناه در آوردند و آنحضرت او را نیک¹⁴ دید و از¹⁵ احوال¹⁶

1) A, A2 on. 2) Y on. 3) متوجه Y 4) Y2 on. 5) جزء سزا Y2 6) ظاهر A2, Y2 1) A, A2 on. 2) Y on. 3) Y و переправлено на او را 10) A on. 11) خلافت پناه Y2 12) حضرت A, A2 on. 13) Y2 14) نمودند Y2 15) آمد; далѣ до слова بیارکاه Y on. 16) Y2, A2 on. 17) نابود Y2 18) آورد; далѣ до слова بیکار Y2 on. 19) Y2 on. او Y2 20) Y2 21) A on.

وقایع سنه اثنین¹ و سبعین² آوردن امیر نور سعید از جانب خوارزم

حضرت خلافت پناهی شایسته سربر سلطنت و پادشاهی در دار السلطنه هرات استقرار داشت و نقش³ تسخیر بقایا⁴ ممالک ربیع مسکون بر لوح خاطر همایون می نکاشت و مملکت او که از اقصی⁵ ولایات قسماق تا نواحی عراق و از پیشان ترکستان تا پایان هندوستان بود بغایت معمور و آبادان بود⁶ و هیچ آفریده را مجال جدال نسبت⁷ با آنحضرت در خاطر خطور نمی نمود و مملکت ماوراء النهر که هر سال از تعرض مردم اوزبک زحمت و غارت می دید در این سال آسیب آن بی باکان بآن ولایت⁸ نرسید⁹ اما از طرف ولایت خوارزم قاصد¹⁰ امیر نور سعید رسید و عرضه داشت رسانید مضمون آنکه میرزا سلطان حسین که در طرف¹¹ دشت قفجاق¹² مدتی قزاق بود درین ولا بجانب ولایت خوارزم عزیمت نمود و امرا و سرداران که درین طرف بودند یک حمله تاب مقاومت او نیاورده¹³ روی فرار بر راه ادبار آوردند و اطراف مملکت خوارزم از غارت و تاراج¹⁴ لشکر او¹⁵ بکلی خراب شد و غیر از نفس¹⁶ خطه خوارزم در بیرونها کسرا¹⁷ مجال توقف نماند حضرت خلافت پناهی¹⁸ فرمود که جمعی امرا عزیمت ولایت خوارزم نمایند و صورت مجاریه و مساهله که از امرا

1) Y 2) قسای Y 3) sic و Y2 4) A on. 5) و همانجا A 6) A 7) A 8) A2 on. 9) Y, Y2 on. 10) دیار A 11) رسید Y2 12) sic بقایا Y 13) A, A2 on. 14) قفجاق A 15) sic نعلی Y2 16) Y2 on. 17) sic را Y2 18) Y2 19) A on. او Y2 20) Y2 21) A on.

پرسید و باز در سلك امراء عظام انتظام یافت اما او¹ بغایت مجبوب و شرمنده
بود روزی که اثار فلالکه² بر صفحات احوال³ او واضح بود و اسپس جهان
نداشت که ملازمت تواند نمود رباعی گفته بمجلس همایون فرستاد و عجز و
درماندگی خود را یاد داد بیت

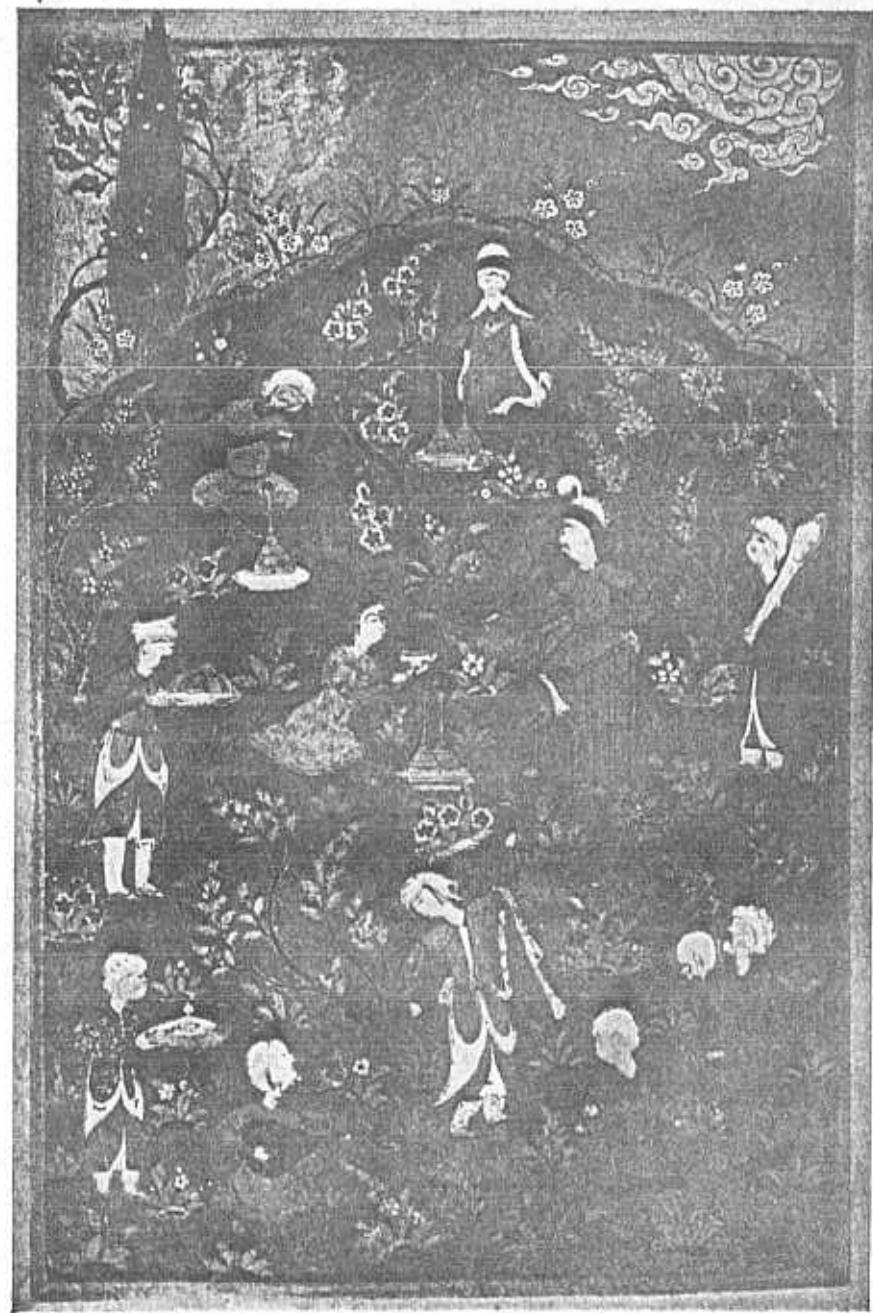
ابن بنده⁴ شرمنده⁵ درمانده⁶ بجان
دارد اسپس توفیح از شاه جهان
چون همت او بلند و⁷ چون بخت قوی
چون دولت او جوان و چون حکم روان

و آنحضرت بر حالت عجز و درماندگی او ترحم کرده انعام و اکرام تمام فرمود و
چند اسب تازی⁸ راهوار و استران قطار و شتران مهار و خیمه و خرگاه و سراپرده
و بارگاه و دیگر اسباب عظمت و آیین⁹ امارت تعیین نمود و سوابق خدمات او را
بکرات بر زبان آورده¹⁰ رعایت حقوق او را¹¹ بر ذمه همت واجب دانست بیت

آفرین حق بران سلطان که حق خدمتی
هر کس را نسبت¹² باو باشد رعایت میکند

و امیر بینظیر که دران زمان که هنوز خطبه شاهى و سکه شاهنشاهی بنام
همایون آنحضرت مقرر و معین نبود و او انواع خدمات بسندیده بجا آورده
بود درین ولا بغایت ضعیف شده¹³ مریض گشت و در ایام طغیان بحران که
هذیان صفت لازمه¹⁴ آنست¹⁵ در گفت و شنود بر¹⁶ لوح خیال¹⁷ نقش می بست
که (I. 338a) مکر آنحضرت¹⁸ بعباده او آمده است بیت

1) U₂, A, A₂ on. 2) U₂ on. 3) U₂ on. 4) A₂ بند. 5) A, A₂ شرمنده. 6) U, A₂ شرمنده. 7) U₂ on. 8) U₂ on. 9) U₂, A₂ vstav. و. 10) U₂ vstav. بکرات. 11) U₂ on. 12) U₂ on. 13) U₂ vstav. و. 14) A, A₂ لازمه. 15) U₂ vstav. و. 16) U₂ on. 17) U₂ on. 18) A, A₂ vstav. حضرت خلافت پناهی.

كویند پشه بر لب دریا نشسته بود
 میگفت خواهم آنکه بود این همه مرا
 گفتند حوصله جو نداری مکوی این
 گفتا بناامیدی ازو چون دهم رضا
 منکر بنااتوانی شخص ضعیف من
 بنکر که این طلب ز کجا خواست^۱ وین هوا

اطباء مجلس همایون که بمعالجه^۲ او متردد بودند این حکایت در حضرت اعلی
 باز نمودند آنحضرت از کمال مروت میل عیاده^۳ او فرمود و اوایل ربیع الآخر
 بشهر آمده بوفاق امیر بی نظیر التفات نمود و زبان حال او مضمون این مقال
 بادا میرسانید که بیت

کربس سر بالین من آبی بعیاده
 صد سال بامید تو بیمار توان بود

و امیر براق^۴ تمام سرانجام نموده نه اسب بازمین کشید و بیمن مقدم همایون
 بعد از چند روز صحت تمام یافت

Мухаммедъ-Салихъ сообщаетъ о несчастіи, постигшемъ
 его семью, въ самыхъ короткихъ выраженіяхъ въ главѣ XV (стихи
 5—10) и здѣсь-же знакомить насъ поверхностнымъ образомъ съ
 своей дальнѣйшей судьбой вплоть до вступленія на службу къ
 Шейбани-хану въ тотъ моментъ, когда узбекскій завоеватель
 до сраженія съ Баки-Тарханомъ при Дебуси (905—1499—
 500 г.) беретъ Самаркандъ. Въ главѣ XVII поэтъ между про-
 чимъ говоритъ (стихи 3—5):

Лишь тронулся въ путь сей властитель эпохи,
 Какъ, позвавъ меня, сказалъ: о, скиталецъ!
 Сколько годовъ прошло, какъ отецъ твой умеръ.

sic! ۱) بفاق ۲) عادت ۳) بمعالجه ۴) A, A2 خاست = ۱)

И какъ разсѣялись его народъ и семья?
Я сказалъ: подь тридцать подходитъ, ханъ мой,
Какъ при этомъ несчастіи сгорѣла душа моя.

Отсюда видно, что Нуръ-Са'идъ умеръ въ началѣ 70-ыхъ или концѣ 60-ыхъ годовъ XV столѣтія, т. е. вскорѣ послѣ выѣзда изъ Хорезма (1467—8 г.).

Когда родился поэтъ, намъ неизвѣстно; доводы проф. Г. Вамбери въ пользу того, что Салихъ родился въ 1451—1455 году (стр. 451, примѣч. 22), намъ совершенно непонятны.

Предположеніе проф. Г. Вамбери, не былъ-ли Салихъ „Prinz"емъ (стр. XV) не подтвердилось. Салихъ принадлежалъ не къ владѣтельному дому, а къ служилой аристократіи. ¹⁾ При Шейбани-ханѣ Салихъ игралъ двойную роль: придворнаго поэта и боевого сподвижника. Узбекскій ханъ, другъ поэзіи и самъ поэтъ, выслушиваетъ отъ Салиха его стихи на разныя событія и въ свою очередь повѣряетъ ему произведенія собственной музыки. Мухаммедъ-Салихъ дѣятельно участвуетъ въ походахъ Шейбани, показываетъ себя храбрымъ и распорядительнымъ воиномъ и увѣковѣчиваетъ для потомства боевые подвиги своихъ современниковъ въ поэмѣ „Шейбани-намэ", мысль о которой пришла ему въ голову въ моментъ поступленія на службу къ узбекамъ (гл. XVI, ст. 12 и сл.).

III.

„Шейбани-намэ" обнимаетъ собой событія всего шести лѣтъ: 905—911 г.г., т. е. съ 1499—1500 до 1505—6 г. Поэма Салиха понынѣ сохранила свою цѣнность, какъ единственное подробнѣйшее описаніе взятія Шейбани-ханомъ Хорезма въ 911 году, но новѣйшія открытія проф. В. В. Бартольда въ среднеазиатскихъ книгохранилищахъ ²⁾ уменьшили историческую цѣнность этого сочиненія въ другомъ, указанномъ проф. Г. Вамбери, отношеніи, какъ единственнаго противовѣса показаніямъ

¹⁾ Ср. рецензію бар. В. Р. Розена въ Зап. Вост. Отд. И. Р. Арх. Общ. т. I, стр. 52.

²⁾ См. В. Бартольдъ, *Отчетъ о командировкѣ въ Туркестанъ* (Зап. Вост. Отд. И. Р. Арх. Общ., т. XV).

авторовъ враждебной узбекамъ и, въ частности, Шейбани-хану стороны. О томъ, что употребленіе въ поэмѣ слова *اوکوز* для обозначенія спеціально Аму-дарьи не даетъ никакого повода для „merkwürdige Entdeckung in der Verbreitungsgeschichte des Türkenvolkes" (стр. XII и примѣч. 31 на стр. 452), уже писалъ въ своей рецензіи ¹⁾ на „Шейбаниаду" покойный акад. В. Р. Розень.

СПБ. мартъ 1908 г.

А. С.

¹⁾ Зап. Вост. Отд. И. Р. Арх. Общ., т. I, стр. 52.

Замѣченныя опечатки и поправки.

Страница и стихъ:	Напечатано:	Слѣдуетъ читать:
۹, 14	عطارد	عطارد
۱۲, 37	قابینمادی	قابینمای
۱۵, 7	قلمی داغی	قلمی داغی
۲۷, 87	بارب	بارب
۳۴, 131	اوحشاش	— такъ и у Вамбери, стр. 66: если такъ и въ рукописи, то это чтение слѣдуетъ оговорить въ сноскѣ, а въ текстѣ читать اوخشاش
۴۰, 58	اوجچی	اوجچی
۴۸, 21	بیری	بیری
۶۵, 13	بوروان	بوروان
— 14	باشلادیлар	باشلادیлар
— 17	بسیار	بسیار
۸۵, 1	او شمونونکدیک	اوشمونونکدیک
۹۴, сн. ۱)		Тэшлидиъ въ словѣ ایلیکا, вѣроятно, обозна- чаетъ, что дательный падежъ на کا образо- ванъ отъ ایلک
۹۵, 10	بیگلاریبدین	بیگلاریبدین
— 11	ایمدن	ایمدنی
۱۱۶, 114	روم دریدین ^۱	روم ^۱ و ریدین
— сн. ۱)	Рук. رم و ریدین (sic!)	Рук. رم

Страница и стихъ:	Напечатано:	Слѣдуетъ читать.
160, 66	بياريب	بياريب
— 68	پر قند	پر قند
169, 154	و	بو
174, сн. 2)	Опушить передъ сноской номеръ: 2)	
170, 34	بيردبالر	بيردبالر
182, 59	کستانغده ^۱	کستانغده?
— сн. 1)	Рук. کستانغده	Рук. کستان
182, 71	بالادي	ابالادي
187, 154	ديديبالر	ديديبالر
— 1	قلديبالر	قبليديبالر
189, 8	تعبير چيدين	تعبير چيدين
191, 1	افكارا	افكار
192, 15	كوب	كوب
196, 36	ينه	ينه

مطلب سلطان 212	قواجين ديوان 127
مظفرالدين سلطان محمود (بهادر)	قنبر 128
سلطان см. 96, 92, 92, 68, 63, 00	قنبر (بی، بيك) 130, 108, 101, 86
محمود, محمود سلطان	190, 206, 212, 214
مهدي سلطان 190, 22, 23	ك
ميردرويش محمد (ترخان) 23, 05	كوبك (شاه كيك) 127, 204, 220
ن	كوبك فوشچی 102, 160
نصير 106	كوجوم سلطان 170, 190
نور سعيد 18	كوكلتاش 216
نور محمد 216	كوموش 100
و	ل
ولي بيك 100, 110, 170, 176, 179, 180	لطيف بخش 101, 102
ي	لنكر شيخ عماد 108
يار علي بيك 208	م
ياو ايكن? 217, 216	محمد حسين ميرزا 88, 97
يعقوب 127, 190	محمد صالح см. صالح
يوجي 106	محمد شياني خان см. شياني
يوجي خان 19	محمد فوجي 707
يوسف 216	محمود سلطان (بهادر) 22, 27, 00
	112, 06,

حسین علی (میرزا) ۲۰۰، ۱۲۷

حمزه ۶۵

حمزه بی ۱۲۷

حمزه سلطان ۱۰۱، ۶۴، ۴۴، ۲۴، ۲۲

۱۰۲، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۴۰، ۱۵۸، ۱۶۱، ۱۶۳، ۱۶۴

۱۶۵، ۱۶۶، ۱۷۶، ۱۸۲، ۱۹۵، ۲۰۷، ۲۱۲

حیدر ۱۰۶، ۱۱۵

خ

خان قولی ۶۵

خانیکه خان (خانیکه خان) ۶۱، ۶۲

۷۶، ۷۷، ۷۸، ۸۵، ۸۷، ۸۹، ۹۱، ۹۲، ۹۳

۹۶، ۱۱۴، ۱۱۷، ۱۲۲، ۱۲۶، ۱۲۶، ۱۲۵، ۱۲۹

۱۳۱، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۵۲، ۱۵۶

خسرو شاه ۹۱، ۹۲، ۹۶، ۱۰۰، ۱۰۲

۱۰۹، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۷۲

۱۷۵، ۱۸۶، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۲، ۱۸۲، ۲۰۷، ۲۱۱

۲۱۲، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۵

خواجده یحیی ۲۱، ۲۲

خواجده احمد یسوی ۲۲۴

د

درویش محمد (تروخان) cm. میر

درویش محمد

دوست محمد ترخان ۲۷

ذ

ذوالنون ۹۴، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۶۰

س

سعید (سلطان) ۵۲

سکندر ۱۱۵

سلطان بیک ۱۵۹

سلطان علی (میرزا) (سلطانعلی)

میرزا) ۲۴، ۲۸، ۲۹، ۷۸

سلطان مسعود ۷۸

سلطان محمود بهادر (مظفر الدین)

سلطان محمود بهادر) ۲۸، ۲۹، ۳۸، ۸۵

۸۷، ۸۸، ۹۴، ۹۸، ۱۰۲، ۱۰۸، ۱۲۹، ۱۳۷

۱۳۹، ۱۴۷، ۱۷۷، ۱۷۲، ۱۷۱، ۱۶۳، ۱۵۸

۱۸۲، ۱۸۷، ۱۹۲ محمود سلطان cm.

۱) Проф. Г. Вамбери въ примѣч. 83 указываетъ, что въ Бабурь-наме это имя передано чрезъ چانیکہ; действительно въ изданіи Ильминскаго, стр. 14, в см. мы находимъ چانیکہ, но въ изданіи сэжи Бевериджъ, f. 11b 6 см. читаемъ چانیکہ (въ указателѣ это мѣсто опущено!)

سنجر ۱۱۷، ۱۱۸

سید آتا ۱۵۹

سید احمد قونکرات ۱۰۲

سید بابا خان ۱۹۵

سید عاشق (سید) ۱۹۵، ۲۰۶، ۲۱۲، ۲۱۴

سیونجک سلطان (سیونجک سلطان)

۲۲، ۲۷، ۱۶۱، ۱۶۳، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۷۰، ۱۸۶

۱۹۵،

ش

شاه تیمور ۸۷

شاه زمان ۹۳، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰

۲۰۲، ۲۰۵، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۱۲

شاه کپک cm. کپک، کپک

شاه محمود ۸۵، ۱۰۹، ۲۰۶

شاه مؤمن ۲۰۵

شهزاده عبید (عبید cm.)

شیبانی خان (محمد شیبانی خان

، شیبیق خان، شیبیان خان، شاه شیبانی

، شبانی) ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۸، ۲۵، ۳۶، ۳۷

۵۷، ۵۷، ۸۴، ۸۷، ۸۸، ۹۶، ۹۹، ۱۱۳، ۱۱۸

۱۲۳، ۱۲۱، ۱۲۴، ۱۲۷، ۱۵۰، ۱۵۷، ۱۷۱، ۱۷۳

۲۱۷،

شیخ مرید ۸۶، ۱۲۸، ۱۷۳

شیخ نظر ۹۴، ۹۵، ۲۰۸

شیخیم میرزا ۲۱۷، ۲۲۰

شیرم ۲۱۲، ۲۱۴

ص

صالح (محمد صالح) ۱۸، ۲۲، ۲۷، ۱۷۲

۱۸۱، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۲، ۲۰۷، ۲۰۸

ع

عمر شیخ ۵۲

عمر بیک ۱۰۱

عمر ۱۰۶

علی ۱۰۶

عثمان ۱۰۶، ۱۰۷

عبید (شهزاده، عبید سلطان) ۱۶۳

۱۶۵، ۱۶۶، ۱۷۰، ۱۸۵، ۱۸۷، ۱۸۹، ۱۹۴، ۱۹۶

۱۹۷، ۱۹۸، ۲۰۱، ۲۲۰

عبدالعلی (بیک) ۲۳

عبدالرحیم (ملا) ۲۱

ق

قراجین ۱۳۸

ج	بولمكارم (خواجہ) ۷۸, ۵۰, ۲۲
جالباش ۱۲۸	بھود ۹۵, ۹۴, ۹۳
جان وفا بی (جان وفار جانوفا) ۲۰	بیر ولی ۱۸۱, ۱۷۶, ۱۷۵
۱۷۲, ۱۵۵, ۱۲۸, ۱۰۹, ۸۶, ۲۴, ۲۲, ۲۲,	بیك تیلہ (= تیلہ) ۱۲۹
۲۲۰, ۱۷۹,	ت
جان بیك (سلطان) ۲۹, ۲۸, ۲۷	تانك یاروق (ایاق) ۴۴
۱۶۵, ۱۶۲, ۱۶۲, ۱۶۱, ۱۵۵, ۱۵۲, ۱۰۱, ۴۹,	تنبیل ۱۳۶, ۱۱۴, ۹۲, ۹۱, ۶۲, ۶۱
۱۹۴, ۱۷۰, ۱۶۶,	۱۶۵, ۱۶۴, ۱۶۳, ۱۶۲, ۱۳۰, ۱۲۹, ۱۲۷,
جعفر (سید) ۱۵۹	۱۷۰, ۱۶۹, ۱۶۸, ۱۶۷, ۱۶۶,
جغالی ۷۵, ۵۶	تیلہ (= بیك تیلہ) ۱۲۹
جنگیز ۱۹, ۴۶, ۱۵۶	تیور ۹۱, ۵۲, ۱۸
جھانگیر (میرزا خان) ۱۱۷, ۱۱۶	تیور سلطان ۱۰۲, ۸۵, ۶۵, ۴۶, ۲۲
جین صوفی (۱) ۱۹۸, ۱۹۷, ۹۵, ۹۴	۱۸۴, ۱۶۹, ۱۶۳, ۱۵۸, ۱۵۲, ۱۴۸, ۱۰۹,
۲۱۵, ۲۰۷, ۲۰۶, ۲۰۴, ۲۰۳, ۲۰۲, ۲۰۰, ۱۹۹,	۱۹۸, ۱۹۷,
۲۲۲, ۲۲۲, ۲۲۱, ۲۱۹, ۲۱۸, ۲۱۷, ۲۱۶,	تیور (سلطان) ۱۶۶, ۱۶۵, ۲۷
ح	۱۸۷, ۱۸۶,
حاجی غازی ۱۹۵, ۱۲۷, ۱۰۲, ۸۶	شاهزادہ تیمور (تیمور خان اوغلی) ۲۲۲, ۲۲۰
حسین (شاه, سلطان جهاندار, میرزا)	
۲۰۲, ۱۹۹, ۱۶۰	

۱) Проф. Г. Вамбери указывает въ примѣч. 89, что Бабуръ дважды упоминаетъ это лицо, но подъ именемъ حسین مولی: изданіе г-жи Бевериджъ даетъ правильное чтеніе на ff. 156a, 163a.

III. Указатель личныхъ именъ.

I	اوروس ۲۲۰, ۱۹۱, ۱۷۹
ابن حسین ۲۰۴	اوروس بی ۱۷۲
ابوبکر ۱۰۶, ۱۰۷	اوروس بیك ۱۵۸, ۱۵۵
ابو کج ۱۲۸	اوروس خان ۱۰۹, ۱۴۰
ابولخیر ۱۹, ۲۲۲	ب
ابو الفتح محمد شیبانی خان	بابر (میرزا شاه) ۲۱, ۲۲, ۲۳, ۲۷, ۴۷
[شیبانی خان. см.]	۶۵, ۶۱, ۵۵, ۵۴, ۵۲, ۵۱, ۵۰, ۴۹, ۴۸,
ابو الحسن (شاه مروی) ۲۴, ۲۵, ۲۶	۱۷۶, ۱۲۵, ۹۲, ۷۸, ۷۶, ۷۵, ۷۴, ۷۱,
۲۰۸, ۲۰۷, ۲۰۵,	۱۸۲, ۱۸۰,
احمد بیك ۱۲۸, ۱۴۸, ۱۵۰, ۱۵۲	باقی بیك ۲۶, ۱۷۴
احمد (سلطان) ۲۴, ۵۲, ۱۹۵	باقی ترخان (باقی) ۲۲, ۲۳, ۲۴
احمد قاسم ۲۱۳, ۲۱۴	۱۰۰, ۹۴, ۴۲, ۴۲, ۴۱, ۲۷, ۲۹, ۲۸, ۲۵,
آق محمد (اوغلان) ۲۸, ۱۴۰, ۲۲۰	۱۸۰, ۱۷۶, ۱۷۴, ۱۵۸, ۱۵۷,
التون ۱۵۵	بابوك ۱۲۸
الجه خان ۹۶, ۱۱۷, ۱۲۲, ۱۲۶, ۱۲۲	بابسنغر ۷۸
۱۲۵, ۱۲۹, ۱۲۱, ۱۴۶, ۱۴۸, ۱۵۰, ۱۵۵, ۱۵۶	بوجوك ۲۱۶
الده جوق ۱۴۰, ۱۸۵, ۲۲۰	

۱) Проф. Г. Вамбери въ примѣч. 32 указываетъ, что то-же лицо именуется у Бабура ابوالحسن; изданіе г-жи Бевериджъ даетъ حسین ابولحسن—см. указатель I, стр. 5 и особенно f 188a.

ح

حصاری ۸۱

خ

خضر ایللی ۱۹۹

خلج ۱۱۳

خواجہ (ابن لار) - ۱۶۹

خیبری ۴۴

د

دورمان ۲۰، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۹۱

س

سارت ۲۸، ۸۴، ۱۹۷

سولدوز ۱۲۷، ۱۷۶

سیجوت ۱۲۷

ش

شبانلیخ ۱۲۶

ع

عراقی ۱۰۱

عرب ۱۱۳

غ

غلیجه ۱۰۸

ق

قاجو مرکبان ۱۲۸

قارلیق ۱۲۷

قالماق ۱۲۳ [قالماق см.]

قالماق [قویاق] Определение къ ۱۲۵

قبجاق ۱۷۶

قزاق ۲۲، ۵۷، ۶۱، ۱۱۶، ۱۲۷، ۱۳۱

۱۸۰، ۱۹۵، ۲۱۴

قلماق ۱۱۶، ۱۲۲، ۱۲۵، ۱۳۶، ۱۴۷

قوشچی ۱۲۷

قونکرت ۸۹، ۹۴، ۱۲۷، ۱۲۹، ۲۰۰، ۲۲۴

قیات ۱۲۷، ۱۲۹

ک

کرماتی ۱۰۴

کورکان [Вамб. прим. 45]

م

مانکقط ۱۱۶، ۱۲۷، ۱۲۹

مغول ۸۱، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۱۱۲

ن

نایمان ۱۲۷، ۱۲۸، ۲۱۶

نکوز ۱۲۷

ی

بیزدی ۱۰۴

۱۳۶، ۱۴۲، ۱۴۶، ۱۴۸، ۱۵۲، ۱۵۲، ۱۵۵

۱۵۷، ۱۶۱، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸

۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۶، ۱۹۴، ۱۹۷

مکرت = [مورکیت?] ۱۷۶

II. Указатель именъ племенныхъ и названій людей по мѣстностямъ, предкамъ и начальникамъ.

بورقوت ۱۲۷	ا
ب	اداغ ايلي ۲۱۷
تازيك ۱۱۲	اداق بيكلار ۹۵
تامادور ۱۲۷	ارغون ۹۴, ۱۱۱, ۱۶۰
تشار ۱۲۷, ۱۲۶	اوزيسك ۱۸, ۲۸, ۲۹, ۲۲, ۲۵, ۲۶
ترك ۱۱۲, ۱۱۶, ۱۶۵, ۱۹۲	۹۵, ۹۲, ۸۹, ۸۶, ۷۵, ۶۹, ۶۲, ۵۱, ۴۲,
تركستاني ۱۷۶	۱۸۲, ۱۷۹, ۱۶۱, ۱۲۸, ۱۲۷, ۱۰۹, ۱۰۲, ۱۰۰,
تركمان ۹۵, ۹۶, ۱۹۹, ۲۰۱, ۲۰۲, ۲۱۵	۱۹۷, ۲۰۷, ۲۱۱, ۲۱۲, ۲۲۲,
۲۲۲, ۲۱۷, ۲۲۲	اوشون ۱۲۷, ۱۲۹
ج	اوغلات ۸۹ [Вамб. прим. 86.]
چاربولوق ۲۱۱	اويرات ۱۲۹
چركى [Определение къ тибг ۱۲۹]	اباق ۲۴
چغتاي ايلي ۲۱۱	ب
چغول (?) ۸۱, ۱۲۲ [Вамб. прим. 79.]	بابرى ۱۸۰
جالابور ۱۲۷	بدخشاني ۱۸۰
چنگيزى ۱۲۴	برلاس ۲۶, ۱۱۷, ۱۴۰
	بلنجى ۱۶۰

و	نرتو ۱۲۴
وخش ۱۰۲, ۱۰۸, ۱۱۲, ۱۱۳, ۱۱۴, ۱۷۷	نوخ ۱۲۸
ورزاب ۱۷۶	
وزير ۹۵	
ى	هرى ۲۵, ۱۰۱, ۱۰۲, ۲۰۲
بيزد ۲۰۵, ۲۲۲	هزاراسب ۲۱۹
بى ۲۲, ۲۳, ۱۹۵, ۲۲۴	هزارا ۶۲
بورغام ۱۲۲	هند ۱۰۴, ۱۰۵, ۱۷۴
	هندستان ۱۲

كولك cm. دشت كولك	۱۷۴, ۱۷۳, ۱۵۷, ۱۰۰, ۹۹, ۹۸, ۹۷, ۸۲,
كهستان ۲۰۶, ۲۰۷, ۲۱۲	۱۸۹, ۱۸۸, ۱۸۷, ۱۸۲,
كهك ۱۲۶	فندز ۱۱۳, ۱۶۱, ۱۷۵, ۱۷۶, ۱۷۷, ۱۸۲,
كستان ۱۸۲ كستان ۱۷۷	۲۱۲, ۲۱۱, ۲۰۷, ۲۰۶, ۱۹۵, ۱۹۲, ۱۸۷, ۱۸۳,
[?كهستان. 4шт.]	۲۲۴,
كيش (كس) ۲۴, ۲۷, ۲۳, ۸۲, ۱۶۳	قدور ۱۷۸
۲۰۶, ۱۸۲, ۱۷۲, ۱۷۱,	قوندز ۱۰۰
كيشود ۱۲۲	قوندوز ۱۷۲
م	ك
ماخان ۱۵۹	كابل ۱۷۶, ۱۸۱, ۱۸۲
ماورا النهار ۸۲	كات ۱۸, ۹۴, ۹۵, ۱۹۷,
مدینه ۱۵۱	كاشان ۲۰۵
مرغاب ۱۵۸, ۱۵۹	كاوركان ۱۷۴
مرغینان ۱۲۹, ۱۶۳, ۱۶۴	كركي (كدری) ۱۵۸
مرو ۱۸, ۲۴, ۲۸, ۱۵۹, ۱۹۷, ۲۰۵, ۲۱۱,	كرمان ۲۰۵
مشهد ۲۰۴	كرمینه ۲۴, ۲۳,
مصر ۷۵, ۲۲۴	كسبی ۹۸, ۹۹,
مغولستان ۱۲۶, ۱۴۷, ۱۴۸, ۱۵۰, ۱۵۶,	كش cm. كيش
ن	كشم ۱۰, ۱۷۷, ۲۰۶, ۲۱۲,
نارین ۲۱۲	كند بادام ۱۲۸
	كوفین ۲۴, ۲۳, ۸۱,

ط	ساری ۱۰۶
طرفان ۱۲۲, ۱۳۶,	سر ۸۵, ۸۷, ۸۸, ۱۲۷, ۱۲۰, ۱۲۱,
ع	سرای ۱۱۳, ۱۷۷,
عراق ۷۵, ۱۱۶, ۱۷۱,	سرپل ۲۸, ۴۷,
عرب (= عربستان) ۱۲	سرخس ۱۹۷
ف	سغد ۱۲۲
فان ۱۲۲	سمرقند ۱۲, ۱۸, ۲۰, ۲۲, ۲۴, ۲۸, ۲۹,
فراخین ۲۴, ۲۳,	۲۳, ۲۲, ۲۳, ۲۴, ۲۵, ۲۶, ۲۷, ۲۸, ۲۹,
فرخار ۱۷۷, ۱۷۹, ۲۰۷, ۲۱۲,	۹۲, ۹۰, ۸۸, ۸۵, ۸۴, ۸۱, ۷۷, ۷۵, ۶۵,
فرغانه ۱۱۴	۱۵۵, ۱۲۵, ۱۲۳, ۱۲۲, ۱۲۱, ۱۱۴, ۹۴, ۹۳,
ق	۲۲۴, ۲۰۴, ۱۹۵, ۱۹۲, ۱۹۱, ۱۹۰, ۱۷۱, ۱۷۰, ۱۶۰,
قاجو بغلار (?) ۲۱۶	سوران ۲۲, ۲۳, ۲۴, ۲۵, ۲۲۴,
قواباغ ۵۲	سیبستان ۱۲۶
قراقوش (ملکی) (?) ۹۶	ش
[Вамб. прим. 91.]	شاش ۸۵
قوا كول ۲۴, ۲۳, ۲۶, ۲۷, ۲۹,	شام ۷۵, ۲۲۴,
۱۹۷,	شورغان ۱۵۸
قافلیق (بیلاق) ۱۹۱	شهرخیه ۸۵, ۸۷, ۱۲۲, ۱۲۷, ۱۹۵,
قاین ۲۰۴	ص
قرشی ۲۹, ۲۴, ۲۷, ۲۱, ۲۲, ۲۳,	صفاهان ۲۲۴
	صیرام ۸۵, ۱۲۲,

ب

باختار ۱۰۱ [Вамб. прим. 100]

باغ جناز ۱۷۴

باغ میدان ۲۱

بخارا (بخار) ۲۹, ۲۸, ۲۵, ۲۴, ۲۲

۸۲, ۶۲, ۵۵, ۴۲, ۴۱, ۳۷, ۳۴, ۳۳,

۱۸۹, ۱۸۷, ۱۷۲, ۱۲۹, ۹۹, ۹۶, ۹۲, ۸۸,

۲۱۱, ۲۰۷, ۱۹۷, ۱۹۵, ۱۹۴, ۱۹۳, ۱۹۱,

۲۲۴, ۲۱۲,

بدخشان ۱۷۵, ۱۶۲, ۱۶۱, ۱۰۴, ۱۰۰

۲۲۴, ۲۱۲, ۲۰۷, ۲۰۶, ۱۸۲, ۱۷۷,

بغداد ۲۲۴

بغلان (باغلان) ۱۷۶, ۱۷۴, ۱۶۱, ۱۰۰

۲۱۲, ۱۷۷,

بلغ ۱۵۹, ۱۵۸, ۱۵۷, ۱۰۳, ۱۰۱, ۹۳

۲۱۲, ۲۰۵, ۲۰۴, ۱۶۲, ۱۶۰,

بولدوم ساز ۹۵

بیل بابه ۱۹۸ [Вамб. прим. 186]

ت

تاشکند ۱۵۲, ۱۵۰, ۱۴۸, ۱۴۶, ۱۲۲

۲۲۴, ۱۹۵, ۱۷۰, ۱۱۲, ۱۶۱, ۱۵۲,

تابسون ۱۱۲

تایقان (تالقان) ۱۶۱ (Вамб.)

تبریز ۱۱۶

ترکستان ۱۶۱, ۹۲, ۲۵, ۲۲, ۲۰, ۱۸, ۱۲

۲۲۴, ۱۸۲, ۱۷۰,

ترمذ ۱۹۵, ۱۸۲, ۱۷۲, ۱۷۲, ۱۱۲, ۹۲

توقوز ط-ارم (Вамб. прим. 154)

۱۶۲, ۱۶۱

ج

جارجو ۲۰۸, ۲۰۷, ۱۹۷

جند ۴۷

جند ۲۲۴

جیمون ۱۵۸, ۱۱۲, ۱۱۲, ۱۰۲

جیر سوی ۱۵۵

جین ۱۱۶

ح

حجاز ۱۷۱

حصار ۱۰۸, ۱۰۴, ۱۰۳, ۱۰۰, ۹۶, ۹۲

۱۸۲, ۱۷۶, ۱۷۵, ۱۷۴, ۱۷۳, ۱۵۷, ۱۱۲,

۲۲۴, ۲۰۶, ۱۹۵,

حلب ۲

خ

خلان ۱۷۶, ۱۷۵, ۱۰۰

خن ۱۵۴, ۱۳۶,

خجند ۱۲۸, ۱۲۱, ۱۱۸, ۱۱۷, ۱۱۶

۱۳۲,

خدار ۱۰۲, ۹۱, ۴۲, ۴۱, ۳۴

خراسان ۱۵۹, ۱۵۸, ۱۰۱, ۳۲, ۱۸, ۱۲

۲۲۴, ۲۰۵, ۲۰۴, ۲۰۳, ۱۹۹, ۱۹۵,

خطا ۱۵۴, ۱۲۲, ۱۱۶

خواجده دیدار ۲۲ [خواجده ودار

]. (۱ سن. ۲۲

خوارزم ۱۹۱, ۹۶, ۹۵, ۹۴, ۹۳, ۱۸

۲۰۷, ۲۰۶, ۲۰۵, ۲۰۲, ۲۰۰, ۱۹۷, ۱۹۶, ۱۹۴,

۲۲۴, ۲۲۳, ۲۲۱, ۲۱۹, ۲۱۵, ۲۱۱, ۲۱۰,

خواست ۲۱۲, ۱۸۱

خوقان ۱۲۸

خیوق ۲۱۹, ۱۸

حبوه ۱۹۸, ۹۵

خیبر ۴۴

خرقان ۶۳

د

دبوسی ۴۴, ۲۵

درنبد ۱۷۴, ۱۱۰, ۱۰۲

دزق ۱۲۲, ۸۵, ۶۱

دشت کولک ۱۱۳

ر

راغ ۲۱۲

رناط ملک ۱۲۶

رزمین ۲۷

[Чит. рзмин: см. Туркестанъ проф. Бар-
гольда, стр. 123]

رستا ۲۱۲, ۲۰۶

روم ۱۹۲, ۱۱۶ [Вамб. прим. 176.]

ری ۱۹۲, ۱۱۶

ز

رزمین ۲۷ см. رزمین

س

سابات (دشت) ۸۸

УКАЗАТЕЛИ СОБСТВЕННЫХЪ ИМЕНЬ.

I. Указатель именъ географическихъ.

<p style="text-align: center;">الوند ۱۰۲, ۱۰۹</p> <p>اندجان ۲۷, ۵۲, ۶۲, ۹۱, ۱۲۵,</p> <p>۱۲۶, ۱۲۷, ۱۲۷, ۱۶۳, ۱۶۴, ۱۶۷, ۱۷۰,</p> <p style="text-align: center;">۱۹۲, ۲۲۲,</p> <p style="text-align: center;">اندخود ۱۵۷, ۱۵۸</p> <p>اوراتيبه ۸۸, ۸۹, ۹۰, ۹۱, ۱۱۶, ۱۲۲,</p> <p style="text-align: center;">۱۲۴, ۱۲۶, ۱۹۵,</p> <p style="text-align: center;">اورکچ ۱۹۵, ۲۰۲, ۲۰۶,</p> <p style="text-align: center;">اوش ۱۶۲</p> <p>اوکوز ۲۶, ۱۷۷, ۱۷۸, ۱۸۷, ۱۹۷,</p> <p style="text-align: center;">ايسخ کول ۱۲۶</p>	<p style="text-align: center;">۱</p> <p>اخسی ۱۲۵, ۱۲۴, ۱۲۲, ۱۲۲,</p> <p style="text-align: center;">۱۵۲,</p> <p style="text-align: center;">اداق ۹۵</p> <p>ارخبا, ارخيان (۱) ۱۲۵, ۱۲۰,</p> <p style="text-align: center;">اسپرد ۶۲</p> <p style="text-align: center;">استرآباد ۱۰۶</p> <p>اشکوميش ۱۷۹, ۲۱۲,</p> <p style="text-align: center;">آق سراي ۱۹۸</p> <p style="text-align: center;">اقسو مغول ۱۲۶</p> <p>آق قابچيقاي (= قابچيقاي) (۱) ۱۰۹</p>
--	---

۱) Хотя въ указателѣ географическихъ именъ при изданіи госпожи Б е в е р н а ж ѣ „The Babar-nama“ имени ارخيان и не имѣется, но мы его нашли на f 73a), куда насъ привело данное въ указателѣ ارچيان! Въ неаккуратности указателей г-жи Б. мы имѣли и раньше случай убѣдиться, когда пожелали проверить, встрѣчается-ли у Бабура имя تاجيك; на стр. 77 указателя I мы прочли подъ литерой ت: 3b „تاجيك“ — „مارت-سيرت“, но въ указанномъ мѣстѣ оказалось одно مارت! Третья попытка пользоваться указателями г-жи Б. также не разубѣдила насъ въ ихъ *магловодолепнительности*: Салихово آق قابچيقاي встрѣчается у Бабура по изданію Ильминскаго, стр. ۱۶ въ формѣ آق قابچيقاي, а по изданію г-жи Б. f. 13a) آق قابچيقاي, однако послѣднее имя въ указателяхъ г-жи Б. отсутствует!

سالدی خوارزمغه قونکراتلارین * چیقاریب ایل ایچیدا آنلارین
اوزی جون دولت ایله توستی بخار * ایلادی ایلکا مروت اظهار
دوستینک کونکلینی خوشحال ایتی * خصم نینک باشینسی پامال ایتی

LXXVI.

بی نیاز پادشاه درگاهیدا نیاز یوزیدین مناجات قیلماق
و حضرت امام الزمان دولتی نینک روز افزون لیغین
تیلماک

ای ظفر بولینی آجقان نینکریم * شادلیق اشکینی ساجقان نینکریم f217b
خانغه جون مویجه عنایت قیلدینک * خاطرین مویجه رعایت قیلدینک
ایلدینک لطف انکا ترکستاننی * یعنی کیم یسی بیله سوراتنی
خواجه احمد بسویغه آتی * ایلدینک همد و یار جانی
کیلنوروسان آتی ترکستاندین * خاطرین جمع قیلیب اول باندین 5
قیلدینک الطاف سمرقند و بخار * بیردینک اول خانغه بویرلاردا هزار
تاشکند ایلینی هم لطف ایتینک * چته نینک خیلینی هم لطف ایتینک
اندجان ک شورینی هم بیردینک * بارجه خانلاردین ائی آیردینک
هم حصار ایلینی قیلدینک انعام * هم بدخشان ارا بیردینک انعام
بو ساری قندز اولوسین بیردینک * اوشبو ایل لارنی انکا آیردینک 10
ایهدی خوارزمی هم بیردینک انکا * من دیوانه نی دی ایهدی سنکا
کرمینک بیرله خراساننی هم * یزد و بغداد و صفاهاننی هم f218a
مصر ایله شامنی بیرکیل انکا * اوفکالارمین بوق ایله بنده سنکا

بو ولایات که قیلدیم تفصیل * ملکتینکدا نیدور ای حی جلیل
تیلسانک شرع نییکا رونق * مونکا بیر بارجه سین ای حضرت حق 15
کیم اوزی بار شریعت برور * شریعتدا طریقت کستر
هم طریقتدا حقیقتنی بیلور * هم حقیقت بولیدا سیر فیلور
کورساتیب سین جون انکا محنت عمر * عمر بیرکیل انکا و لذت عمر

تمت الكتاب علی يد العبد الاثم قاسم فی سلخ جمادی الاول
سنة ست عشر و تسعمائة

۲

بیدیلار باشغینه اوغلانلارنى * جوعدين فوتقاربیان جانلارنى
اوزگا بسیار توشوب قورغاندين * تابتی لار اطف و عنایت خاندین
120 بنه بیر آی بو بنکلیغ اوتنى * چین صوفی قلعهنى محکم توتنى
بیر سحر خان ولایت پشه * ایلادی قلعه ایشین اندیشه
215b دیدی کیم وقت بولوتور ایدی * چین صوفی فانی تلووتور ایدی
جر بوروتنى که یاسانسون لشکر * کیم ابرور یخشى زمان وقت سحر
چون بوروتنى جرینى لشکر ارا * خان عادل دل لشکر ارا
125 بولایلار بارجه مکمل فى الحال * قلعهنى ابلاکالی دیب پامال
باسایب کیدی اوزی خان دلیر * ایلادی حمله اوشول نوع که شبر
بولدی سلطانلاری هم جولاناز * بولدی اوغلانلاری هم جولاناز
پهلوانلار قویویان شاطونى * ساقلادیلار بارى قاپونى
سحر اوق قلعه اوزه میندیلار * مینیان قلعه اوزه تیندیلار
130 ترکمانلار اوروشه المادیلار * خان قاشیندا توروشه المادیلار
لیک نصرت کیلیبان خانساری * ترکمان منهزم اولدی باری
بیر نیجه جابقولاشیب توردیلار * بیر نیجه آنقولاشیب توردیلار
216a چین صوفی ارك ایچیندا غافل * جهل نیشک باده سیدین لا بعقل
سوران اونى بیله بولدی بیدار * کوردی جانی ارا بوز مینک آزار
135 اتلانیب جیقتی اوروش ایلار اوچون * قاتلانیب جیقتی اوروش ایلار اوچون
لیک اووقت بیزینک ایل بسیار * ترکماننى قیلیب ابردیلار زار
بارجه دین بورنا تیمور خان اوغلی * حضرت خان نینک سلطان اوغلی
قولینى قلعهغه سالیب ایردی * بلکه اول قلعهنى آلیب ایردی
چین صوفی چون بو علالا کوردی * ناشقى قورغاندا بو غوغا کوردی

140 دیدی ارك الشجره سالای اوزومنى * کورسانای ارك ارا بوق (بوزومنى
قایتیب ارك ساری بارغاندا * ترکمان قومیغه بالبارغاندا
کیچکاسیکا آتیان) اوردی بیراو * آبی اول حالغه بیشکوردی بیراو
آیندین اوجتی و بواب کیتی * بیزادی لیک بیریکا بینى
1216b چین صوفی ایشی جو انداق بولدی * شهر خوارزم جیریکدین تولدی
145 قلعه جون اوزیک ایله تولدی تمام * ترکمان بوزی فرا بولدی تمام
قیردیلار بارجه سینی ایت بنکلیغ * قابسی انکیز ایدی قابسی انکلیغ
ترکاندین چه صغار و چه کبار * قالمادی قلعه ایچیندا دیار
شادیانه جالینکیز دیدی خان * شادیانه بیله تولدی دوران
خان امان بوردی رعیتلارغه * اوچرادیلار باری دولتلارغه
150 خان اوشول قلعهنى العان ساعت * بار ایدی خلققه وقت راحت
صبح آدینه ظهور ایشی بو فتح * کوزکودین زنکنى دور ایشی بو فتح
بیتکورای عرضغه سوزنى محمل * بار ایدی شهر ربیع الاول
هم بیکیرمی بیر ایدی اول آبدین * بایلیب ایردی جهانغه آبدین
حضرت خان اناسی خان بولجیر * ایلاکاندور به خوارزمنى سیر
155 چون بو خوارزمغه قول سالغاندور * اوشبو آی الشجره کیلیب العاندور
بار اییش آبدین ای پاک ضمیر * اول محل داغی نیکیرمی داغی بیر
صبح آدینه کیریب شهرغه خان * خطبه سن شول کون اوقومیش دوران
الله الله نی عجب ایش دور بو * اوشبو ایش اسرو عجب دور اسرو
چون خدا بوردی بو نصرتی انکا * همشبن قیلدی سعادتنى انکا
160 اوزی نختی ساری کیلدى خرم * کونکلی خازم ساریدین بیغم

1) Рук. 2) 90. А. С.] на стр. 90. А. С.] 2) Рук. 2) 90. А. С.]

دبديلار قالمادی حالی ابدی * اوروش ایلارکا مجالی ابدی
 عرض ایتمک خانغه بوسوننی باری ایل * قويدیلار رزمغه بوزنی باری ایل
 خان دیدی جون اوروش ایلار بولدوک * قلعهنینک تیکراسییکا ابورولدوک f213b
 یانماسون اوج کیچه کوندوزکا جه ایل * سونا تورسون بیه قورغان ساری ایل
 بلته و کورکی بیله بارسونلار * قاتلانیب تینکرییکا بالبارسونلار 80
 شاطولوق شاطوسین آلیب بارسون * توره سین آلیغه سالیب بارسون
 جون بو حکم ایلادی خان اعظم * بولدی داکیر خلائیق خرم
 تانک باشیدا باری بیکروشنی لار * بوکروشوب قلعدهغه بابوشتی لار
 کیردی خندق نینک ایچیکا اوزی خان * بورودی خلق بیله هر سلطان
 قلعهنینک تاملارین کالادیلار * بلته و کورکی بیله ها اولادیلار 85
 شاهزاده نیمور ایتمکاج جولان * نوکری قلعهنی قیلدی ویران
 اوق آتیم بیرنی بوزوب سالدیلار * شادایانه کویکی جالدیلار
 خسرو عاقبت¹ اندیش عیب * بلکه شاهنشاه درویش عیب
 اوزی باشلاب جیریکینی کیلدی * قیلور ایشین بیه اوزی قیلدی f214a
 اونک قویدا اوروس ابردی سردار * المدجوق هم انکا بار ابردی بار 90
 باشلابان سول فولی ابنی جولان * بهلوان آق محمد اوغالان
 یاسادی یانیدا شیخیم میرزا * اولداغی ایلادی اهررو غوغا
 بوزدیلار تامینی توشلوق توشیدین * قیلماین وهم آنینک اوروشیدین
 خان اوزی خندق ایچیندا مسکن * توتنی و قیلدی اوشول بیرنی وطن
 جانوفا اونک قویدا جولانساز * ایلادی جانی بیله رزم آغاز 95
 سول قویدا یاسانیب کیلدی کوپک * تینکرییکا تابانیب کیلدی کوپک

1) Рук. т. etc.

اونک سول بیکلاری بارجه حاصل * توتنی لار خندق ایچیندا منزل
 شام بولغونجه اوروش قیلدیلار * شام بولغاج باری بیغریلدیلار
 جین صوفی تینمادی اوزی بیر دم * ایلادی رخسه لارین مستحکم
 کیرکالی قویمادی خسان لشکرینی * برالیغ ایلادی اول اکثرینی f214b
 لیک خندق دین اوزی جیقمادی خان * خان داغی اندا ایدی هم سلطان
 کیچ قورون هم یاقیان مشعللار * توردیلار رزم اوجون سلسله لار
 خصم بیره آتیشه توردیلار * تا سحر نوبتینی اوردیلار
 حاصل اول کیچه کوندوز اولخان * توردی خندق ارا ابلاب جولان
 جیریکنی داغی یانما المادیلار * رزمدا بیه بیزیدین قالمادیلار 105
 نیچه کیم جنک و جدال ایلادیلار * نیچه کیم حرب و قتال ایلادیلار
 بولدورا المادیلار رزم بیله * کیشی تیتسون بیه خوارزم بیله
 عاقبت خانغه داریدی بیه اوق * سویا اوتتی بیه فاشیغه باووق
 نازنین عارضیغه آتتی قان * بولدی کل کل¹ غضیدین اولخان
 جد و جهد ایلادی بسیار اما * بیرمادی قلعهنی اول وقت خدا 110
 دمغه موقوف ایدی قلعه ایشی * لیک ییلماس ایدی اول دمنی کیشی f215a
 اوج کیچه کوندوز اوتکاندین سونک * یاندى خان وسونکیدین سول بیله اونک
 بارجه ایل فوشالریغه باردیلار * بارجه قونوش لاریغه باردیلار
 کرجه آلینمادی اولدم قورغان * لیک خان قهریدین اولدی ویران
 ایللی بسیار توشا باشلادیلار * جیه لیک لار بوینی تاشلادیلار 115
 دبديلار قالمادی آروق اصلا * بولدی جن صوفی آروق سیز رسوا
 نه قرا بار بو ساعت نه طوار * قالمادی قلعه ایچیندا چاندار

1) Такъ рук. Не лучше-ли кон

خان تقي اورداغه نوشی خوشحال * قیلیمان خصمنی انداق پامال
 چون صباح اولدی بیغیلدی بیکلار * خان ایشیکی ساری کیلدی بیکلار
 35 دیدیلار ایرته کیچه چار چیقادور * چیریک انکا بوکروب نالیقادور
 چون اوروش قلعهغه لایق ابرماس * کیشیمیز قلعه ایشیکا کیرماس
 لایق اول دور که یاری ایل تیغیلیب * قلعه نینک دوریغه فی الحال کیلیب
 بارجه توشلون توشیدین تام اوروب * اوزلاری نینک بیرینی بارجه کوروب
 نازنین قلعه اوستور کایلار * تیجلیق عالمنی کور کایلار
 40 بو کینکاش چونکه ارغه کیلدی * خاندای اوشمونکا فرمان قیلدی
 بنه بیر قلعه بنا قیلدیلار * خصم دردیغه دوا قیلدیلار
 قلعه چونکه قوپاردی لشکر * اوزکا تیج اوانورا باردی لشکر
 1212a کوچلار بیرله ساغین لار کیلدی * قلعه دین خلق تاشا قیلدی
 تاشقاری بولدی فراوان نعمت * ایچکاری بولدی فراوان زحمت
 45 یاز آچیلدی و بهار اولدی بنه * سوت ایله بارجه چیریک تولدی بنه
 بولدی بوغرات و قیمیز بس بسیار * بولدی ایش قلعه ایلکا دشوار
 کوچلار کیلدی ساغین لار بیله * ایل فرح قیلدی ساغین لار بیله
 آنقه اوت بولدی و ایلکا ایران * ایچکاری بار ایدیلار ایل حیران
 هیچ باندین بوق الارغه امید * محنتی توشنی الارغه جاوید
 50 بیغیلیب جین صوفیغه باردیلار * بیغلابان بیر نیچه بابا اردیلار
 دیدیلار آج بولوب بیز نیتالی * درد و غم بیله تالوب بیز نیتالی
 آلتی آی بولدی که فورعان ایچیدا * بار بیزینک مختیمیز جان ایچیدا
 چون بو سوزنی دیدیلار اول فقرا * قیلیب اینک قاشیدا و او بیل

1) Pyk. القادور.

قهر ایتیب بیر نیچه سین اولتوردی * وهم دین جران او اوس دیک توردی
 55 اوزکا قورغاندا اول باشلادی ایل * ایت اینیکا اوکولا باشلادی ایل
 ایشک و ایت ایتی دارو بولدی * دور قورغاندا بو طور ابورولدی 1212b
 معتمد بخش کیشیلار دیدیلار * کیم خلیق ایتی نی هم بییدیلار
 ایلکی آی خلق اولا قالدیلار * لاله دیک بارجه سولا قالدیلار
 جین صوفی چون مونی کوردی ناچار * دیدی آج ایلکا بو قورغاندین بار
 60 چون بو سوزلارنی دیدی اول جاهل * بولدی مقصود اول ایلکا حاصل
 اندانین قابقه دا اوزی توردی * قلعه دین آج اولوسنی سوردی
 ایلکی اوج مینک کیشی جیقتی اندین * شهر خوارزم دیکان قورغاندین
 خان کوروب اول کیشی لرنی اول طور * دیدی کیم اوتی بو ایل جانیه جور
 بیرینکیز آتن بولارغه بسیار * ایلانک اسباب لارینی طیار
 65 ایل جو خان مرجین کوردیلار * خانغه تمبید قیلا توردیلار
 قلعه دین داغی توشا باشلادی ایل * اوزلارین خان ساری اوق تاشلادی ایل
 هم هزاراسب ایل بیاقتی لار * عیش نینک مشعله سین بیاقتی لار 1213a
 هم کیریب خبوق اولوس خانغه * سوندیلار باشلارینی فرمانغه
 کرجه بار ابردی فراغت خانغه * کرجه بار ابردی فراغت خانغه
 70 لیک بسیار اسیغ ابردی هم * دوزخی ایلاب ابدی آنی خدا
 پشوسی بار ابدی اسرو بسیار * نیشیدین بارجه خلیق افکار
 پشوسی هر بیری پسر زنبوری * اونلاری زمزومه طنپوری
 کیمدا کیم بوق ابدی پشه خانه * پشه دردیدین ابدی دیوانه
 پشه سیدین ایل ایدیلار بیمار * کورکوندین سه اتلار افکار
 75 بولدیلار خلق بسی بیطافت * کوردیلار پشه دین اسرو زحمت

بخشیلار باردی کوکلتاش اندا * ایلادی اوز ایشینی فاش اندا 1210^a
 یوسف اتلیق ایدی نایمان ایلیدین * اول کوکلتاش ایدی خان ایلیدین
 5 اوزکا نایمانلاری هم بار ایدی * بوجوک اول توندا انکا بار ایدی
 نور^۱ محمد ایشیسی هم بسیار * بولدی اول تون ایچیدا کارگذار
 کیمکه کوروندی الارینیک کوزیکا * اوردیلار اوق کوزیکا یا یوزیکا
 کوب کیشیلارنی بیغا اوردیلار * خندق ایچیدا تیغنا اوردیلار

LXXV.

جین صوفی قورغانیدین جیهقیب تاشقاری اوروش
قیلغانی

بیر اوروش بو که خان دوران * اتلانیب ایدی و ایکی ساتان
 فاجو بغارغه هوسناک ایدیلار * اول سبب دین بقعه داریدیلار
 بارجه بیکلار تقی ساریب ایدیلار * خان بیله بقعه داریب ایدیلار
 کیم جیهقه کیلدی اوزی جین صوفی * اوز ایشین قیلدی اوزین جین صوفی
 5 ایکی مینک جاغلی بیاغ الیدا * بارجه اعیان اداغ الیدا 1210^b
 دملاشیب بارجهلاری سوردیلار * مولجار اوستیکا یستیب توردیلار
 اول کیشینی کوروبان بخشیمان * بولوبان جیهه بیلان سرکردان
 هر نیجوک بولسه بیغلدیلار خلق * اینیک اوتروسبغه کیلدیلار خلق
 یوزیکا اوق آتیشه نوردیلار * اوقلارینی انکا بیتکوردیلار
 10 بار ایدی اول ارادا یاو ایمکن * ایلادی اوزینی غرق جوشن
 یوکوروب بارجه کیشیدین اوزدی * بارجه ایلکا ایشینی کورکوزدی

1) نور. Puk.

هر کیشی نینک باشیغه سالدی قیلیج * بند بیرینیک قاشیغه سالدی قیلیج
 کیم بیر اوق داریدی اینیک کوزیکا * قان یوکوردی سه کوز و یوزیکا
 ترکمانلار سه یوکروشینی لار * اونجه مردک انکا یاپوشینی لار
 15 سدراب ایلنوردا آتی ایلاب ایدا * جانی باشی اوزه شیخیم میرزا
 کیم جیان^۱ ایدی شبانی خانغه * هر فرینداش هرینک^۲ سلطانغه
 اول چاپیب بیر نیجه نی قیلدی عدم * ایلادی تیغ ایلد قوللارنی فلم
 ترکمانلار قانیدین قاجینی لار * یوزیکا فتح کلین آجینی لار 1211^a
 میرابان مغفر ایلد جوشینی * اول خلاص ایلادی یاو ایمکنی
 20 انکاچه ایش باشیغه خان بیستی * اوز قولیغه سه سلطان بیستی
 خان^۳ اوزی جانی الارغه اوترو * بخشیلار جانی اوشول کون اسرو
 نیجه جاهلنی آتسیان اوردی * نصرت و فتح سمندین سوردی
 خاننی اول نوع کوروب بخشیمان * قیلدیلار بارجه جلادتی عیان
 توکتی لار اوقنی باغی نینک باشیغه * بورودیلار باباغی نینک باشیغه
 25 جون هجوم ایلادی اسلام ایلی * تارتیبب توردی سه خصم ایلی
 جین صوفی بیله اداغ ایلی تمام * بانیمان خندق ارا توتتی مقام
 سوزالیب شهرغه کیردی اوزی * وادی قهرغه کیردی اوزی
 ترکمان نینک قول اباغی بارجه * بورنی و اغزی دوداغی بارجه
 هم قیلیج بیرله جابیلیب ایدی * قانلاری بیرکا ساجیلیب ایدی
 30 هم بولوب اوردیلار اوقدین افکار * یاندیلار بارجهلاری قلعهغه زار
 کوب کیشیسی تقی اول کون اولدی * دیکاسین کیم اداق اولکون بولدی 1211^b
 جون الار قلعه ساری یاندیلار * حسرت اوتی بیله اورتاندیلار

1) جیان. Puk. 2) هرینک. Puk. 3) نور. Puk.

بیری سید ابدی بیری قنبر * زور بخش ایکالاسیغہ حیدر
ایکی سلطانتی آلیب نوردیلار * وہم سوزینی سالیب نوردیلار
کوردیلار خصم بسالین طیار * لیک قاجماققہ بسالی طیار
ایکی سلطانتی ایکی بیک باشلاب * سونک فالور دیک کیشیلرنی تاشلاب 50
جابتی لار خصم سیہ روز ساری * خصمنی باستی سپہ کردلاری
کرد ایچیندا بیر ایکی ابلانغاج * بیکلار اوزی یوروبان قاتلانغاج
تورا المای یورودی خسرو شاه * بولدی خان نینک خاطریدین آکاه 1208b
لیک اول رزدا احمد قاسم * کیم قربنداش ابدی وہم خادم
کوب اوروش قیلدی ولی آخرکار * بولدی قنبر بیک اوقیدین افکار 55
باردی اوق نینک اوچیدا شیرم ہم * جیقتی اولداغی جہاندین بیغم
جیریکلی قالدی ابلانغ استیدا * بارجهسی درد ابلہ داغ استیدا
هیچکیم بولمادی اول بیردا خلاص * بولدی لار کوبراک ایللی قیلغده خاص
لیک تایللمادی هیچ اول کمراه * کیم اتادیلار اتی خسرو شاه
عاقبت قیلدی لار اتی پیدا * باشونوب تورغانیدا جنکل ارا 60
خوس ابدی جنکل ارا بولسه نی عیب * جنکل اول خوس بیلہ بولسه نی عیب
توتوبان جون اتی کیلتوردیلار * سورہ لار آلیغہ بیتکوردیلار
آبیریب باشینی تمندین فی الحال * قیلدی لار بابری قزاقلار پامال
اتی جون بیریکا بیتکوردیلار * بییتی بوز نوکرین اولتوردیلار 1209a
فیردی لار بارجه مخالف لارنی * نیردی لار بارجه مخالف لارنی 65
قومادیلار باغی نینک اتارین * قیلدی لار تیغ ایله حاصل بارین
الدیلار اولجہ قیلیب مال لارین * بودیکانندیک قیلیب احوال لارین

[1] Pyc. 445. 447. A. C.]

تمندین باشین آبیردی لار * خبان قاشیغہ بیسارا بیردی لار
اوتی اینک باشی خوارزم ساری * ملک بر فتنہ بر رزم ساری
مین کوروب اتی بوساری کیلدییم * سینی بو ایشدین واقف قیلدییم 70
دیدیم ای قاصد فرخنده خبر * خوشخبر بول ساللی اغزینکا شکر
شاد بولدوم بو خبردین بسیار * قالمادی کونکوم آرا هیچ آزار

LXXIII.

خسرو شاه نینک باشی خوارزمغہ بیتکانی

جون اینک باشی بیتشتی خوارزم * خان دبدی کیمکہ قیلور بیزکا رزم
بیل کہ آخر باشی مونداق کیلور * بولجی لار اتی یانیدین آسیلور 1209b
جین صوفیغہ اینینکر بیلسون * اوز باشی نینک براغینی قیلسون
جین صوفیغہ جو بو سوزلار بیٹی * نیرکمان جهل بیلہ آیتسی
هر نه باشیغہ بازیم نور تقدیر * کورمایین اتی منکا بوق تدبیر 5
تا باشیم بار اوروش قیلغومدور * خانغہ بسیار توروش قیلغومدور
جون بوسوزلارنی دیدی جین صوفی * جهل ساری داربدی جین صوفی
خان بنہ ایلادی ایلکا فرمان * کیم اوروش فکرین اینینکیز بکان
اوشبو ساعتغہ جه کیم خسرو شاه * باش قوبوب ابل اولوسی بولدی تباه
کوب اوروش ابلاب ابدی جین صوفی * ابلکا بیٹیب ابدی لاف و لوفی 10

LXXIV.

جین صوفی نینک شمیخون جیقانی

بیر اوروش اول ابدی کیم ناکاه * تون یارینیدا بولوبان کمراه
خان سپاهیغہ شیخون اوردی * اوزینی ایل ایچیکا بیتکوردی

کورالی کیم فی قیلور خسرو شاه * کیم انکا شاه زمان دور همراه
 اول زماندین که باغی ابردی یادوق * بیر ابکی آی اوتوب ابردی یادوق
 کیم بیراو کیلدی بخارا ساریدین * شهر معمور دل آرا ساریدین
 دیدی کیم شاه زمان بلخ ساری * کیلمیش اصحاب ایله احبابی باری
 بار ابیش شاه زمانغه همراه * بلخ نینک ملکی ساری خسرو شاه
 کیشی کیلمیش انکا قندز ساریدین * بول آجیلیمش انکا قندز ساریدین 1206b
 سوزلاری بو که یوروب خسرو شاه * کیسون اوزبکنی قیلما ی آگاه
 بیز توتوب بارجه لارین تابشورالی * بیان و یخشی بارین تابشورالی
 چون بوسوز کیلدی روان خسرو شاه * ایلادی شاه زمانین آگاه
 دیدی سیز مونداتورونک مین باراین * انداغی خلقتی بیر اختاراین
 باردی اوشبو سوز ایله اول کمره * یعنی اول خرس لعین خسرو شاه
 اول سالدی بولین بغلانغه * بیر نخبیر ایله کوهستانغه 15
 بافتی اول ایل انکا یخشی و بیان * بولدیلار انکا مطیع فرمان
 اندین اوزغاج انکا بافتی نارین * دیدی کیم فتح قیلورمین بارین
 اشکیمش ایل تقی کیلدیلار * جان بیله خدمتینی قیلدیلار
 خواستنینک ایل لاری هم جان بیرله * کیلدیلار الغه اعیان بیرله
 گم و فرخار و کهشان بارجه * راغ و رستا و بدخشان بارجه 1207a
 کیلدیلار بارجه انینک خدمتیغه * بنده لیق عرض قیلیب حضرتیغه
 خواست ملکیدا قویوب پرتلنی * بیر نیجه ناسره مهملنی
 اوزی بیش مینک کیشی بیرله کیلدی * قندز ایشیکیدا ماوا قیلدی
 دیدی قنبری و سید عاشق * کیم بو حالتدا اوروشور لایق

1) Pyk. بهستان

25 قلهه نینک ایللی مخالف دورلار * بیزدین اول ایل باری خابف دورلار
 قلهه نینک ابجیدا نی اولتورالی * ناشقاری تینگری نه دبه کورالی
 مینلاجه یخشی بیکیتمیز باردور * کونکول ایستار ساغیتیمیز باردور
 سیغینیب حضرت خان دولتیهغه * تاپانیب بارجه انینک همتیغه
 خصم ایله تانک باشیدا بانجیشالی * سونکوی و بوکده بیله سانجیشالی
 حمزه سلطانغه داغی باردی خبر * کیلور اندین داغی بیزکا لشکر 30
 اوشبو سوزدا ایدیلار کیم ناکاه * فتح کیلدی انکا نصرت همراه 1207b
 دیدیلار یتتی مطلب سلطان * حمزه سلطانغه خلف بلکیم جان
 یتتی بوز سای کیشی همراه انکا * اوجیرایان دولت ناکاه انکا
 چون یتیب کیلدی مطلب سلطان * جیقتی لار اوتور انکا یخشی بیان
 کوردیلار بارجه انینک دیدارین * ایشیتیب روح فزا کفشارین 35
 دیدیلار امدی توروش بوقنور هیچ * جاره غیر اوروش بوقنور هیچ
 اوشبو سوز بیرله باری جیقتی لار * خصمنی زور بیله ییقتی لار
 خصم نینک الیدا احمد قاسم * بار ایدی و انکا همد شیرم
 اول ایکاو اندا قراول ایدیلار * بو جیقتی جو الارغه دیدیلار
 جایشیب بیکلاریکا باردیلار * بیان و یخشی باری باردیلار 40
 دیدیلار باغی یتیشتی یاسانینک * یاسانیب رزم ایناردین اوسانینک
 زهرین کیدی روان خسرو شاه * تارتیمان جان ابجیدین بوز مینک آه 1208a
 جیریکی داغی یاساندیلار بات * هیچکیم دا یوق ایدی صبر و ثبات
 یاسانیب توردیلار اول خیل اما * باقمادی دولت الارغه اما
 خان جیریکی جایشیب جیقتی لار * بیر بیرینی تادیشیب جیقتی لار 45
 ایکی سلطان ایدی اول لشکر ارا * ایکی باشلیق بینک ایدی سرغوغا

قابسی نینک یسانبغه اولتوردی اوق * بولدی اول اوق بیلده اولماککا یاروق f204b
 قابسی بسالار بیلده یسانبیلدی * قابسی نینک بغریغه اوق سانبیلدی
 شام بولغونجه اوروش قیلدیبار * شام اول قلعه دین ایریلدیبار
 سودراب الدیلار اولوکلازنی باری * کوزلارین سالما دیلار قلعه ساری
 جون یانیب قوشلاریغه^۱ باردیلار * بیر بیر نینک قوشین اختاردیلار
 اولکان آمدغه سه سان یوق ایدی * اول جیریک نینک کوپیدا جان یوق ایدی
 جون بو کون اولدی الار ایشی بوطور * نانکلا ایلاندى بنه جرخ ایله دور
 سالدیلار بیر نیجه نقبکاری * ایستابان نقبجی لار دین بناری
 دبدیلار بنده کا دمسارلاریم * قیجقیرش لاردا هم آوزلاریم
 کیم اینک نقبغه اوترو نیز هم * فزاللی جرلار اسرو محکم
 مین دبدیم بو سوز ایماس ایشی بیلینک * مین دیکان ایش دا باری جهد قیلینک
 سحر اولغاج بولونکوز عریده ساز * بولونکوز ناشتا شجاعت پرداز f205a
 نقب ایشی کیشی سین اولتورونکوز * باشلارینی قاشیمه بیتکورونکوز
 کیم بو ایشی قیلور بولسه بو کیجه * بارجه دین ایریلور اولسه بو کیجه
 مین اینک اوتولینی خانغه دین * بلکه خوارزم داغی جانغه دین
 بیر بیکت دیدی که مین بارور مین * نقبجی جانین اختارور مین
 جون بو سوزنی دبدی اول بیر نیجه لار * دبدیلار کوب بورومیش نیز کیجه لار
 دبدیلار بارالی اینک بیلده نیز * لیک خان الیدا سیز عرض اینیکیز
 چیققی لار اونجه کیشی وقتی سحر * سالدیلار نقبجی لاز ساری کندر
 بارجه سی نینک باشینی کیتی لار * کیلتوروب باشلارینی آستی لار
 نقبجی لار باشینی کیلتورغاج * بنده نینک الیغه اوق بیتکورکاج

1) ۲۱۰. قولاریه.

115 شادبانه جالینکیز دیب توردوم * یارغه آنی سالینکیز دیب توردوم
 شادبانه اول ارا جالغاج دین * قلعه دین خلق ناووش الغاج دین
 قوزغالیب بارجه سی اویغاندیبار * اوزلاریکا باری تولغاندیبار f205b
 نانکلاسی بیر کیشینی ایلیجی قیلیب * قلعه نینک ایشیککا بارجه کیلیب
 دبدیلار سین جغتای ایللی سین * اوشبو بیردا جغتای خیلی سین
 120 نیدیب اوزنک بیلده یاور بولدونک * خانغه بوینکلغ جاگر بولدونک
 مین دبدیم سیزکه جوانیم اوق تور * موندین اوزکا سه سوزیم یوق تور
 جورونکوز دین اتام اولدی نیتاین * باشیمه قایغو اوکولدی نیتاین
 مین اتام قانی اوجون قاتلانامین * مین اوزوم جانی^۱ اوجون قاتلانامین
 آتیب اوردوم بیرسی نینک قولیغه * بیساریب آنی اتام نینک بولیغه
 125 جون بو سوز بولدی الارغه معلوم * بولدیبار قلعه لاری دین محروم
 نانکلاسی بیستی بخارا جیریککی * حضرت خان دل آرا جیریککی
 جون جیریک نینک خیرین الدیلار * موج دیک سو اوزه جاییقالدیبار
 کوجتی لار وهم بیلده اول لشکر * قیلدیبار مرو دیار یغه سفر f206a
 خان جیریککی داغی خوشحال باری * یاقادین بورودی خوارزم ساری

LXXII.

خسرو شاه قندزغه باریب امام الزمان قیلیجی غه
اوجراکانی

بو بولاک جون قانتیب باردیلار * ایشلارینی ایشیب باردیلار
 بولدی میوزالاری بسیار ملول * پیر و برنالاری بسیار ملول
 دبدیلار ایدی بو جزوی ایش تور * جار جولوق بیلده نی سانجیش تور

1) ۲۱۱. خان.

بیر نیجه لاف اینیب آنلاندی * اوز ایشیدا بوروبان قاتلاندی
 بولدی همراه انکا شاهزمان * بورودیلار اول ایکی سرکردان
 چارچو ساری ابو العمن هم * بیباریب لشکرین اولدی خصم
 کیم بیتیب آغوسیلردور فی الحال * صالح زارنی ایلاب پاممال
 55 بار علی بیک بیلده شیخ نظر * باشلابان کیلدیلار اندا لشکر
 بار ابدی بارچه ملشلار همراه * بارچه بهبود کیمی نامه سیاه
 چارچو خلقی بیلان سوزلاشیان * وقت و لمجارلارین کوزلاشیان
 ایکی مینک جه کیشی جوشن ارا غرق * بیتیان کیلدیلار انداق کیم برق
 قایتاریب ابردی منی حضرت خان * چارچو ایجره ابدیم مین نادان
 60 اوج کیشی ابلکاری اول لشکردین * سالیان ابلکاری یول لشکردین
 راست دروازه جه جابقان بولدی * قابقچی قابقانی بابقان بولدی
 اوشبو حالتغه جه بوق ابردی خبر * منکا کیم قایدا بیتیب تور لشکر
 جون الارینک کیلشینی کوردوم * اتلانیب قابقا ساری ایورولدوم
 بیر اوتوز قیرق جه بخش و یمان * بار ابدی بارچه فی کوردوم حیران
 65 دبدیم ای دوستلاریم غم بیمانکیز * بخش لبق سوزدین اوزکا دیمانکیز
 بخش لبق بولغوسیدور سیزلارکا * دور ابرولکوسیدور سیزلارکا
 شکر) خان دیک ایامیز بار بیزینک * بولغوسی فتح و ظفر یار بیزینک
 بارچه پروانه بولونکلار ابدی * باغی اوزره اوکولونکلار ابدی
 اوشبو سوزلارنی دیکاج بخش یمان * دبدیلار خان بولیدا دور باش و جان
 70 بوکروشوب قلعه اوزه میندیلار * اوروشوب قلعه اوزه میندیلار
 آتغولاب باغینی قایتاردیلار * قابقادین باغینی قایتاردیلار

1) Рук. سلم.

جون قایتی باغی ایل کیلدیلار * کیلیان بارچه سی بیغیلدیلار f203b
 یوز بیکی لارکا دیدیم بار سوزوم * ایناین خلوت ارا سیزکا اوزوم
 سالیب آیمغه بارینی فی الحال * کیوروب ارک ارا قیلدیم پاممال
 75 بیر ابو ایجره باریسی سالدیم * قفل اینیب قواغه کیلیدین آلدیم
 جون اولوغلار باریسی بیکلاندی * شهزینک خلقی منکا ایلاندی
 انکاچه بولدی نماز پیشین * ینه خصم اولدی خصومت آیین
 بیغییان اولار ایشیکین باری * کیلدیلار رزم قیلورغه ککاری
 بیغیان اشاخ و قیشنی بسیار * کیلدیلار بارچه سی چست و جبار
 80 کیم کیلیب قلعه غه اوت سالغایلار * قلعه فی بو ایش ایله الغالار
 مینک جه بخش بیکی سابلانیان * بیز بیرکا سوز ایله ایلانیان
 یاینیب توره لارین کیلدیلار * اوت بیلده اوزلاری یساقیلدیلار
 204a جر نیکوردوم که تورونک کینسونلار * قیلور ایشلارنی باری قیلسونلار
 قابقاغه بیتکوجه آیب اورمانک * اندا بیتکاندا باقیب تورمانک
 85 اوشبو جر بیرله باقیب توردیلار * قابقاغه بیتکاج آیب اوردیلار
 آلسدا توره ابدی باغی نینک * ایکنیدا جتیه ابدی باغی نینک
 بیر بولی بخش بمانیم بیویکیب * قلعه ایچیندا توروبان ابریکیب
 بعضی قابقاغه بیتکان دمدا * بعضی سی تیزلیک اینکان دمدا
 خالریز اوزره مینیب تورغاندا * پهلووان لبقدین دم اورغاندا
 90 بیر بولی تاش ایله اوق آیلدی * شویلا کیم باشنا بارین آیلدی
 قایسی نینک باشیغه تیکدی تاشیم * زار بیغلاب دبدی مونکلوغ باشیم
 قایسی بیرنینک کوزیکنا تیکدی اوقوم * قایسی بیرنینک بوزیکنا تیکدی اوقوم
 قایسی نینک مانکالیبی مجروح اولدی * قایسی تاش بیرله باشی ابرولدی

- 10 شادمانلیغ بيله ساغر توتالی * نیجه خان قابغوسیدین غم بوتالی
قیلالی تانکلا کینکاش بخشی بمان * کیم بو کون بار غنیمت بو زمان
جون بوسوزنی دبدیلار اول بیکلار * سالدیلار عیش ساری بول بیکلار
اوتوبان^۱ بارجهلاری اول سوزنی * توتتی لار عیش سوزیکلا اوزنی
اول کون ایچکو بيله اونکار دیلار * مت اولوب مجلسیدین باردیلار^۲
- 15 تانکلاسی یازدیلار القصه خمار * بولدیلار بارجهلاری باده کسار^{۱۲۰۱a}
بیر نیجه ایچتی لار اما آخسر * نندلرک ایلادی میرزا ظاهر
دیدی ایچماک بيله ایش بوتکوجی بوق * باردور اور کچ ایشی اسرو باوق
کیلینکیز^۳ بارجه کینکاش ایلکالی * فکر نینک بخش سینی سیلاکالی
فکر ایتیب بارجهسی اولتوردیلار * سوزنی بو بیرکا بیتکوردیلار
کیم بیزینک بیرله ابرور خسرو شاه * قاجیبیان کیلیدی بیزکا کراه
قندز ایللی انکا جاکر ایدیلار * اونوتوب بارجهنی آتی دیدیلار
هم حصار ایله بدخشان ایللی * کشم و رستا و کهستان ایللی
اینک امریدا ابدی اوتوز بیل * هر قاجان بولسه اینکدور اول ایل
خان اوزی کش و خوار زمدادور * جین صوفی بیرله توروب رزمدادور
بار اییش قندز ارا قنبر بی * اول اییش قندز ارا سرور بی
شاه محمود دیکان بیر سلطان * بار اییش قول لار بدین^۱ باش اوغلان^{۱۲۰۱b}
بار اییش اول ارا سید عاشق * نور بخش ایلا که صبح صادق
بیر ایکی مینکجه کیشی بار اییش * کیم اوشول قلعه ایچیکا کیرمیش
توتوبان صدرینی اولتورمیش لار * انکا اول ایشنی روا کورمیش لار

1 Рук. اوتوبان. 2) Здесь въ рук. по ошибкѣ повторены два стиха съ (199b) отъ شاه مومن до شاه ایدیلار, что и отмѣчено въ рук. надпиской надъ каждымъ стихомъ слова مکمر. 3) Рук. کیلینکیز. 4) Рук. قولاید.

- 30 باغیقب اهل بدخشان داغی * خلق فرخار و کهستان داغی^۱
بار اییش اندا محمد قورجی * خام اینک اندا^۲ محمد قورجی
بارسه قندز طرفی خسرو شاه * بولسه لار ایل کیلیدین آگاه
انکا اوزیکنی توتوب بیروزلار * قلعه و ملک دین آبیروزلار^۳
بولسه اینک کومکی شاه زمان * انداغی بیکنی قیلورلار ویران
35 کیرسه قندز ایچیکا خسرو شاه * قیلسه اوز منزلینی جولانکاه
حمزه سلطانه داغی وهم توشار * وهم دین خانغه داغی وهم توشار
خان سالور قلعه خوارزمنی بات * قوبار و قیلماس اوشول بیردا ثبات
جین صوفی فکر دین اولور آزاد * اهل خوارزم هم اولورلار شاد
خان بیزینک ساری توجه قیلماس * الماین آتی بو ساری کیلماس^{۱۲۰۲a}
40 چارجو داغی باقیب تور خانغه * ایشلاری اسرو باقیب تور خانغه
بار اییش اندا محمد صالح * نور سعید اوغلی بولسون واضح
شاه ابوالحسن انکا اتلانسون * بارماسه اوزی نوکر قاتلانسون
بیکلاری بارجهسی آتلانسونلار * اتلانیب بارجهسی قاتلانسونلار
اندا کیم بار بیر ایلکجه کیشی * ظاهره بولغوسیدور قاجماق ایشی
45 چارچودین اول ایثار بولسه فرار * شاه ابوالحسن اونوب جابه بخار
خان اوشول بیردا تورا الماس هیچ * اوشبو ایشلارنی کورا الماس هیچ
اوشبو سوزلار جو مقرر بولدی * نصرت و فتح میسر بولدی
سوز بيله تیندی باری نینک کونکلی * کرجه تاپیندی باری نینک کونکلی
دیدی میرزا که کیلیب خسرو شاه * بولسون اوشبو سوزومیزدین آگاه
50 کیلیب اولداغی بو سوزنی بیلدی * اسرو میرزاغه نواضع قیلدی^{۱۲۰۲b}

1) Въ рук. въ началѣ 29 стиха надписано ج, а въ началѣ 30 стиха — م.
2) Sic! 3) Рук. آبیروزلار.

5 جون بوسوزلارنى ديدى ايلچى زار * بولدى ميرزا يانكى باشتين افكار
 جارلاتيب يىكلارنى قىلدى كىنكاش * ديدىلار يىكلارى كيم كىلدى كىنكاش
 ديدى ميرزا كه نيدور جاره كار * ايشيميز اسرو بولوتور دشوار
 آلدى خان بارجه ولايتلارنى * ايلكا كوركوزدى شجاعتلارنى
 10 هيج كيشى قالمايدى اول يان ايمدى * بو سارى كىلكوسى اولخان ايمدى
 شول زمان كيم آلور اور كنج نى اول * سالور البته خراسان سارى بول
 ايمدى تدبير بو كيم شاه زمان * بلخدين كىلسه و قىلسه فرمان
 هر نه كيم اول ديسه انداق قىلساق * كل كىيى صعبتدين آجىلساق
 كىلسه لار اينى لارى هم بارجه * يسه لار ملك اوچون غم بارجه
 مين قارىب من ميني نيتكوسيدور * ميني بير بيردا مقيم ايتكوسيدور
 بىرى معيوب فقيرى دور مين * تىنكرى بوليدا اسيرى دور مين
 15 نه قولوم بار نه اباغيم نه بىلیم * بو قدر ابورولادور سوزكا تىلیم
 كىلسه لار بارجه اوغوللار بيغىلب * بارجهسى ملك اوچون فكر قىلب
 بختى راق بولغاي ارغه ايتىنك * ايتيان بات منكا يىكلار قايتىنك
 جون بو سوزلارنى ديدى اول ميرزا * سالدى اوغلانلارى ايجره غوغا
 باردىلار يىكلارى بو سوز ايله * جابى لار آت بارى بو سوز بىله
 20 ديدىلار سوزىنى اوغلانلارغه * يىتكوروب بارجهلار ين جانلارغه
 بارجه سوزىنى قبول ايلادىلار * اتلارنى نىنك سيميز ين سيلا دىلار
 جايىمان بارجه هرى باردىلار * اتانىنك كوتكىنى اختاردىلار
 بلخدين شاه زمانى كىلدى * مونس روح و روانى كىلدى
 باردى مشهددين انكا شاه كچك * كيم بولاي جن صوفيغه بنده كومك
 25 كىلدى قاين ساريدىن ابن حسين * كيم سمرقندغه سالغوم شروشين

هم ابوالحسن مروى باردى * مرونىنك عرب و سوى باردى
 شول زماندين بىرى كيم اول ميرزا * بلخ نىنك اوستيدا ابلاب غوغا
 شاه مومن نى هلاك ابلاب ايدى * اتاسى بغرىنى جاك ابلاب ايدى
 بارجه اوغلانلارى باغى ايدىلار * بارجه سلطانلارى باغى ايدىلار
 30 بار ايدى اول ارا ابلاب طغيان * شاه مومن اتاسى شاه زمان
 كورماين اتلارنى نىنك يوزىنى * دىر ايدىلار بارى مومن سوزىنى
 ايمدى كيم خان قولى اوستون بولدى * دشت خوارزم جىرىكدين تولدى
 وهم بولدى كه خراسانى آلور * بزد و كومان بيله كاشانى الور
 بيغىلب بارجهلارى كىلدىلار * اتا حكى بيله ايش قىلدىلار

LXXI.

كىنكاشىب هر سارى ايلغار يىبار كانلارى

بيغىلب كىلدى ايله بختى يمان * كچك و ارىه و بوغداى و سمان
 بير نىجه بيغلاشيب اولتوردىلار * بير بيرىن مهر بيله كوردىلار
 ديدى ميرزا كه بو دور شاه زمان * بارجانكىزدين اولوغ اولدور سلطان
 منىنك اورنومدا اتى شاه قىلدىنك * بارجانكىزانىنك ايشىكىكا كىلدىنك
 5 هر نه كيم اول ديسه انداق قىلدىنكىز * ملك نىنك مصلحتىنى يىلدىنكىز
 بارجه ظاهرده قىلب سوزىنى قبول * بولدىلار باطن ارا اسرو ملول
 هر نىچوك بولسه قورولدى مجلس * كىلدى يىكلار داغى بولدى مجلس
 ديدىلار فرصت اوتوبان بارادور * نىسوت دولت اوتوبان بارادور
 كىلدىلار كىچىك اووغ ميرزالار * هر بىرى نىنك باشىدا سودالار

f 200a

f 200b

1) Рук. оп. 1. 2) Рук. дол.

ترکان بس که اوق تاش آتی * خلفنی خندق ارا بیرانتی
 تانکدین اخشامغجه توره باینیب * توردیلار بیکلار اولوسفه جاینیب
 ابلکاری خلق اوزین سالمه دیلار * توره دین باش جبقارا المادیلار 40
 جین صوفی اوزی بوروب اتلاندی * گاه توشتی و کهی اتلاندی
 قایدایم تام بیقیلیب ایردی * اول سرانجامینی فیلیب ایردی
 نوروشوب ایردی ارا به اندا * یوق ابدی هیچ خرابه اندا
 ارا به اوزره قوا ایس لیک کیز * توتوب ایردی قیلیمان انی عزیز
 رخنه لردین جو اوتا المه دیلار * قلعه بولینی توتا المه دیلار 45
 یاندیلار بارجه ضرورت بیرله * بارجه نینک کونکلی کدورت بیرله

LXIX.

f197b حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن خوارزم دین
 لوردوسی اوجون ملازم لار بیبار کانی و بارجه لشکر
 کوچ بیله ساغین تیلکانلاری

تانکلاسی حضرت خان اعظم * بولوب اول رزم ایشیدین درهم
 کینکاش ایتی باری بیکلار بیرله * بو ساری اول ساری بیکلار بیرله
 دیدیلار بعضی که اوتی اوج آی * کیم بو قورغانغه قبل سالدی خدای
 آزوق ایشی تقی نوعی بولدی * چیریک آج و بیلانکاج دین بولدی
 ابلکاری بارمادی ایش رزم بیله * نیجه رزم ایتوک خوارزم بیله 5
 آت بیله تیوه داغی کوب اولادور * بیاغ ابل نینک چیریکی قاورولادور
 خان دبدی بوسوز ایماس بس فیلینکیز * فیلور ایش نینک براغینی بیلینکیز
 بیارینک کوچلارینکیزنی کیاسون * جین صوفی هم بو کینکاشنی بیلسون

آزوق و ساغین آلب کیلسونلار * بارجه قیش لبق براغین فیلسونلار
 10 بیل لبق ازوقنی تاشینک بو بیرکا * اوت بالین دیک توتاشینک) بو بیرکا f198a
 کیرما کونجه بو اولوس قولومغه * بارماغومدور بوروبان بولومغه
 باقی عمر مونکا صرف اولسون * تا منکا ساغر) نصرت تولسون
 کیم بارور مین دیسه بولی بولسون * شاهد کامینی باریب قولسون
 یوق منینک هیچ بو بیردین کیتاریم * یوق منینک هیچ ساری عزم ایتاریم
 15 قولوق آتقوجی روان اتلانسون * اوردا کیلماک اوجون فاتلانسون
 خان بو سوزلارنی دیکاج سلطانلار * بیکلار و ایلجکی لار و اوغلانلار
 قیلدیلار بارجه کیشی لار تعیین * کوچ کیلتورماک آراغه آیین
 کوچ ایله آزوق و ساغین بسیار * تیلادیلار چه صغار و چه کبار
 کوچ اوجون خان کیشی جون باردی * جین صوفی ایلجیسی اوتکاردی
 کیم خراسانغه باریب میرزاغه * یعنی اول شاه جهان آراغه 20
 20 با بیان جین صوفی حالینی دیکای * انداغی قال و مقالینی دیکای f198b
 تیلاکای جین صوفی اوجون مددی * مددی یوق که نیجه دبو و ددی

LXX.

جین صوفی نینک ایلاجی سی خراسانغه بارغانی
 و سلطان حسین میرزا اوغول لارین بیقیب کینکاش
 قیلغانی نینک داستانی

ایلجیسی چونکه خراسان بینی * مونداغی ایشلارینی آیینی
 دبدی ییز سیزینک اوجون ساورولدوک * درد و غم اونی اوزه قاورولدوک
 مدد ایلار محل اوتوب باره دور * جین صوفی بیک ایچی یوز مینک باره دور

1) Рук. Мағъ. 2) اوت بالین دیک توتاشینک. 1) Рук.

بسنه اوندین ایکی باردی آنغه * سالیبان اندا اوزین راحتقه
راحتی اولنکه بوق ابردی ساقالو * لیک بار ایدی کباب ایله اولو
حاصلا قیشلادی خان ایام * تاکه خوارزم ایشی تانی انجم

LXVIII.

خوارزم قلعه سید ا حسین علی میرزا انینک شهادت
تابقانی

بیر کیچه اسو عادللا بولدی * سوران ونعره غوغا بولدی
کیلدی خاندین کیچی کیم سلطانلار * قراچی بیسکلار ایله اوغلانلار
باسانیب بارجه لاری تورسونلار * نی که حکم اولسه بنه کورسونلار
کیم بیقیلمیش کر آتیم قورغاندین * کورالی کیرسه بولور مو اندین
باسانیب بارجه اولوس توردیبار * کوزلارین قلعهغه آلدوردیلار
باسانیب توردی خلابیق اما * قیلدی فونکرات اول اخشام غوغا
جیریکلی بیرله اوسم میرزا اوزی * باریبان چین صوفیغه بینی سوزی
رخنه اوستیدا کیچه بولدی اوروش * بیرمادی رخنه دا آدمغه توروش
چین صوفی اوزی کیلیبان توردی * ایشینی اوزی فیلیبان توردی
چون اوزین سالیب ایدی غوغاغه * بمان اوق تیکدی اوسم میرزاغه
آنی قایتارغاج اولوس هم قایتتی * اولداغی ایلکا وداع آبییتی
طایر روحی سفدین اوجتی * بلبللی دام هوس دین اوجتی
قالدی آغا ابنی سی آه بیله * ناله و نوحه جان کاه بیله
خانغه انینک باربشیدین بسیار * بیغی کوب بولدی و درد ایلادی کار
اول جهت دین که سیوار ابردی آنی * کیم شجاعت بیله رزم ابردی فنی
بار ایدی اندا بسی یخشی صفات * هم صفاتیغه مناسب ایدی ذات

f195b

f196a

خان انی دیر ایدی فرزند اوزیکا * کوب فولاق سالور ایدی هم سوزیکا
چون بو ایش اول کیچه واقع بولدی * اوروش ایبارکا مانیع بولدی
ایک خان بولدی غضبلیق بسیار * اوتتی جهانیهغه عجایب آزار
غضیب دین یوروب اتلاندی اوزی * اتلانیب قلعهنی ایلاندی اوزی
کوزلادی اوزی اوروش بیبرلارینی * کوردی هر بیردا توروش بیبرلارینی
حکم قیلدی که بسالسون لشکر * توره و شاطو بسالسون لشکر
هم اوتاردا بوروکان ایل کیلسون * توره سین اندا مکمل فیلسون
هر فاجان آت داغی ایل کیلسه اوروش * بولور و بولغوسی بوق هیچ توروش
چون بو نوع اولدی خاندین فرمان * بییدیلار توره غمین یخشی بمان
چون جیریک البحره بوجرا بولدی * توره و شاطو مکمل بولدی
خان غضب مشعله سین تیز ایتی * تانک باشندا اوروش انکیز ایتی
توش توشیدین باری بوکروشتی لار * قلعه انینک تامیغه باپوشتی لار
ایک سلطان جهانگیر عید * ترکه مالارنی قیلدین دیب صید
لشکری بیرله یوردی اوزی * هم ره ی بخت هنر آموزی
راست خندق بقاسیغه بییتی * ترکه مانینک بورا کین ابریتی
نوگری کورکاج انینک اول کیلشین * کوسانلی دیب انکا بارجه سی ایشین
باپوشوب تامنی کوب کاوالدیلار * زور ایتیپ تامغه کوب هاوالدیلار
جیقتی لار شاطو بیلان هم بسیار * توشی لار تاش ایله بولوب افکار
تیشتی لار تامنی ایلک بیردا * باتیبان بارجه سی فان و تیردا
قایدای کیم تامنی تیشتی بیزینک ایل * ترکه مان بولمادی اندین غافل
سونکو بیله کیلیب اندا توردی * کیمکه جیقتی انکا سونکو اوردی

f196b

f197a

1) Sic!